آیا سعادت و خوشبختی در خشوگذرانی‌های مادی است؟

بعضی اینطور گمان کرده اند می‌پندارند که خوشبختی در ثروتمندی و در زندگی آسوده و مرفه و فراوانی ساز و برگ است. اما کشورهایی که سطح زندگی مردم در آن‌ها خیلی بالا است. و همهٔ مایحتاج زندگی مادی و جسمانی مردم برایشان آماده و فراهم است، با آن همه خوراک، پوشاک، مسکن، وسیله نقلیه، تجملات و اشیاء فراوان، همچنان از بدبختی در زندگی شکایت دارند، و احساس تنگی و گرسنگی می کنند، و در جستجوی راه دیگری به سوی خوشبختی هستند.

آمریکا نیز ثروتمندترین کشور جهان است. اما، با آن همه موشک‌های قاره‌پیما، سفینه‌های فضایی، و طلا و ثروتی که در این کشور از آسمان و زمین می‌بارد و می‌جوشد، هرگز نتوانسته است شهروندان آمریکایی را به «خوشبختی» برساند! و می‌بینیم که بعضی اندیشمندان آمریکایی از قبیل استاد کولن ویلسون، می گوید «در نیویورک، زندگی پر زرق و برق چشمگیر شهر سرپوش زیبایی است برای بدبختی‌ها و درماندگی مردم!» این درماندگی و بدبختی مردم مغرب زمین را کسانی که چشم بینایی داشته اند؛ چه از غربی‌ها و چه از شرقی‌ها مورد بررسی و تحلیل قرار داده اند. در شرق، شهید بزرگ سید قطب این مطالب را در کتابی (که به تازگی به فارسی ترجمه و منتشر شده است) به نام امریکا از دیدگاه سید قطب آورده است. در غرب نیز، ادیب فرانسوی خانم فرانسواز ساژان دوباره از نیویورک دیدن کرده و پس از آن در سفرنامه‌اش نوشت: «نیویورک بار سنگینی بر دوش انسانیت است. قلب این شهر بسیار بسیار تندتر از ضربان قلب ساکنان می‌زند در حقیقت بحرانی که ساکنان نیویورک از آن رنج می‌برند یک بحران عاطفی است. خون فوار در رگ و پی و عضلات این آمریکاییان دردمند و واماندهٔ شتابزده و دائم جریان دارد. اهالی نیویورک اصرار عجیبی برای صرفه‌جویی وقت از خودشان نشان می‌دهند، اما نمی‌دانند وقت‌های اضافی را که از آن صرفه‌جویی‌ها به دست می‌آورند، چگونه بگذرانند!»

نتیجه می گیریم که دارایی و ثروت و مال و مکنت نه عین خوشبختی است و نه عنصر اصلی سعادت چه بسا که مال فراوان مایهٔ وزر و وبال صاحبش هم در دنیا و هم در آخرت می گردد. همین جهت، خدا در بارهٔ گروهی از منافقان می گوید:

﴿فَلَا تُعۡجِبۡكَ أَمۡوَٰلُهُمۡ وَلَآ أَوۡلَٰدُهُمۡۚ إِنَّمَا يُرِيدُ ٱللَّهُ لِيُعَذِّبَهُم بِهَا فِي ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا﴾

«پس دارایی‌ها و فرزندان‌شان تو را شیفته نگرداند! خدا می‌خواهد با همین مال و مکنت و خانمان در زندگانی دنیا شکنجه شان دهد» (توبه: ۵۵).

عذاب و شکنجه‌ای که در این آیه مطرح می‌شود، همان سختی‌ها و فشارها و ناراحتی‌های روح و غم و غصه‌ها و دردها و بیماری‌هایی می‌باشد که انسان در این زندگی دنیا با آن‌ها دست به گریبان است. و این عذابی است در زندگی دنیا. همچنانکه در حدیث آمده است: «سفر پاره‌ای از عذاب است». این‌ها چیزهایی هستند که ما با چشمان خودمان مشاهده می کنیم در زندگی کسانی که ثروت و مکنت دنیا را بزرگترین آرمان خودشان قرار داده اند نشان‌دهنده سطح علم و معرفت‌شان و نهایت آرزو و مطلب‌شان است! این آدم‌ها پیوسته دچار عذاب درونی و درد و رنج و سنگینی روحی و تیرگی روان اند. به کم قانع نمی‌شوند و به زیاد هم سیر نمی گردند.

اصلاح ملی را از اینجا بدست آورید

کابل: تایمني، چهار راهی حاجي محمد داد، سرک ۴، دفتر مرکزی جمعیت اصلاح. تیلفون: ۰۷۹۹۳۹۴۰۱۵/ ۰۲۰۲۲۰۴۳۰۵

کابل: کوته سنگی، سرک سیلو، بلاک های شاداب ظفر، انتشارات اصلاح افکار: موبایل: ۰۷۷۸۱۹۱۳۸۲

کابل: شهر نو، چهار راهی انصاری، کتاب فروشی رسالت. ۰۲۰۲۲۰۳۳۵۹

کابل: انتشارات مستقبل مقابل بلاک های شاداب ظفر، ۷۷۸۸۷۰۳۰۵

کابل: کمپیوتر فروشی الکاموي جاده نادر پشتون، مارکیت الله نظر منزل ۲ دوکان ۲۳/ . ۰۷۹۹۳۹۰۸۱۹

کابل: کابل ده افغانان کتاب فروشی بیهقی

کابل: انتشارات بنیاد علمی و فرهنگی مسجد جامع پل خشتی ۰۷۹۹۰۱۱۱۱۱ / ۰۷۵۲۲۲۲۲۲۲

ننگرهار: جلال آباد، د محاکمو ریاست شاته چهل متره سرک، بنی لاس، څلورمه کوڅه، لومړی کور د جمعیت اصلاح دفتر (ابو یوسف تعلیمی مرکز) تیلفون: ۰۷۰۰۶۳۲۴۸۰

× د شیرین دل پلازې لاندې پوړ، نقیب کتاب پلورنځی. تیلفون ۰۷۷۲۸۲۸۶۴۹/ ۰۷۰۰۹۵۶۴۲۳

کندهار: شهر نو هرات سرک خوشبخت صالون ته مخامخ سوري مینه د جمعیت اصلاح دفتر تیلفون: ۰۷۰۰۳۰۸۲۷۱ / ۰۷۰۰۶۶۸۹۴۸

لغمان: مهترلام ښار، حمزه مارکیټ تیلفون: ۰۷۹۹۴۴۲۹۲۰

هرات: سرک بانک خون، جادهٔ مسجد جامع باغچهٔ مهتر، انجمن اخلاق و معرفت ۲۳۵۵۹۰ – ۰۷۰۰۴۳۰۲۳۳ – ۰۷۹۹۲۰۶۱۹۷ – ۰۷۹۹۱۰۹۰۷۳

بلخ: عقب حمام سره میاشت، مرکز تعلیمی اصلاح ۰۷۹۹۶۹۴۲۴۵

کندز: شهر کندز، جاده ولایت، کوچه حاجی میری، مؤسسه تحصیلات عالی سلام ۰۷۸۷۷۰۳۷۲۴

بغلان: پلخمری، مارکیت اتفاق کتاب و قرطاسیه فروشی رسالت ۰۷۷۷۴۷۶۴۶۹ / ۰۷۰۰۵۸۹۸۵۷

لوګر: مرکز، مدینه مارکیت سرک مسجد جامع، کتاب فروشی سادات، سید عبدالحمید هاشمی، تیلفون: ۰۷۰۰۰۴۴۹۸۱

لوګر: محمدآغه، واغجان بازار، پهلوی کلنیک حسین خیل، تیلفون: ۰۷۷۵۴۱۳۸۷۶

پکتیا: د ګردیز ښار، مرکزي چوک، د نـي نماینده‌ګی وحید الله: ۰۷۷۹۲۱۳۸۲۲

خوست: افغان ټاور شاته خوست مرکزی طبی لابراتوار دوهم پوړ د جمعیت اصلاح ساحوی دفتر ډاکټر محمد ګلاب: ۰۷۹۹۱۷۴۵۴۶/ ۰۷۷۷۱۷۴۵۴۶

تخار: بازارچه کتاب دکان مولوی حبیب الرحمن ۰۷۷۹۶۳۴۱۹۲

بدخشان فیض آباد: ۰۷۷۵۲۷۰۵۰۸ / ۰۷۰۷۸۳۱۳۶۴

زابل: ۰۷۰۰۳۰۱۹۴۸

فراه: جاده مخابرات دست راست مرکز علمی و فرهنگی توحید ۰۷۰۳۲۰۲۰۴۴

کونړ: د معارف ریاست ته مخامخ د جمعیت اصلاح ساحوي دفتر

پیښور: مرکز فرهنگی اسلامی افغانستان/ تیلفون: ۰۹۱۵۸۵۲۷۹۵

قیمت یک شماره ۱۰ افغانی

جمعیت اصلاح افغانستان

بخش نشرات و فرهنگی

هفته‌نامه اصلاح ملي اونیزه

داسلام داصیل فهم منبر

Email:eslahmilli@gmail.com

www.eslahonline.net

دليکوال پلاوي تر نظر لاندي

دامتياز خاوند:

جمعیت اصلاح وانکشاف اجتماعی افغانستان

رئیس هیأت تحریر:

عبدالفتاح جواد

مدیرمسئول:

نقيب الله حمید 0774327438

آدرس بانکی: جمعیت اصلاح وانکشاف اجتماعی افغانستان کابل بانک
A/c No=1001202080036
(افغانی)

آدرس بانکی: جمعیت اصلاح وانکشاف اجتماعی افغانستان کابل بانک
A/c No=1001201080036
دالر امریکائی

دیزاینر: محمد مسلم حریر
Mob:0788298571

سرمقاله

دافغانيو اسعارو ارزښت، مالي فساداوبهرنۍ لوبه

په هېواد کې دبهرنيانو له دولس کلن شتون نه وروسته نن هم افغان ولس دفقر او لوږې ژوند تېروي او داعلان شوو ميلونونو ډالريزو مرستو سره سره، بيا افغانستان لاوران دی، او تر اوسه يې داسې بنيادي رغونه نه ده شوې چې دامید سترګې وروګرځي.

له څه مودې راهيسې دافغانيو ارزښت ورځ تر ورځ راټيټېږي او سره له دې چې حکومت او بهرنيان ددولس کلنو لاسته راوړنو خبرې کوي، او دهېواد داقتصادي ثبات او ترقۍ ډنډورې غږوي، په افغانستان کې غريب لاپسې دغريبۍ پر لو روان دی او دڅو ګوتو په شمار کسانو او ډلو نه پرته، نور ټول ملت دخوارۍ شپې ورځې تېروي.

داڅرګنده خبره ده چې دافغانيو دارزښت کمېدو لويه وجه په حکومت او بهرنيو خواوو کې دپراخه مالي او اداري فساد شتون دی، او اکثره څه چې ټولې دولتي ادارې په دې فساد کې ښکيل دي.

که څه هم تېر کال افغانستان بانك ادارې دافغانيو دقيمت دلوړ ساتلو په موخه ځينې پريکړې کړې وې، چې په هغو کې دا ژمنه شوې وه، بايد په هېواد کې ټول قراردادونه (د ډالرو پرځای) په افغانيو وشي، همدا راز په بازارونو او راکړه ورکړه کې بايد خارجي اسعار استعمال نه شي، افغاني بانکونه بايد له هېواد نه بهر سرمايه ونه لګوي او له حاجيانو نه به دحج مصارف د افغانيو په بڼه اخيستل کېږي، خو داخبرې يوه هم عملي نه شوه او پخپله حکومت دا ټولې خبرې تر پښو لاندې کړې.

دځينو منابعو په حواله، دافغانستان خصوصي تقريبا څلور ميلونه پانګونه کړې ده، چې له دې له ۲۰ فيصده زياته يې له هېواد نه بهر ده.

بلخوا په تېرو ۱۲ کلونو کې اکثره خصوصي بانکونه د (مافيايي) ګروپونو له لوري په لار واچول شول، او هدف يې يوازې دخپلو جيبونو ډکول او نورو هېوادونو ته دسرمايي انتقال وو. او اکثره خصوصي بانکونه دهمدې دولس کلنې دورې دمافيايي ډلو او ياهم حکومتي لوړ پوړو چارواکو په شراکت تاسيس شويدي.

دهېواد دروان کال بوديجه تقريبا ۸ ميلیارده ډالره ده او دځينو سروېګانو له مخې تېر کال تقريبا څه کم دوه ميلیارده ډالره په افغانستان کې درشوت په بڼه ښکته پورته شوي دي، چې په حکومتي ادارو او خصوصي شرکتونو او بهرنيو مؤسسو کې مالي فساد له دې شمېرې نه پرته دی.

بلخوا اکثره حکومتي چارواکي، دمشرانو او ولسي جرګو ځنې غړي، دسياسي ډلو مشران او دقدرت خاوندانو کورنۍ له هېواد نه بهر ژوند کوي، او هره مياشت په ميلونونو افغانۍ په نورو اسعارو بدلېږي او همدا کسان يې بهر ته انتقالوي، چې په دې سره هم دافغانيو ارزښت ورځ تر ورځ را لويږي.

نن دهېواد حکومتي او اکثره غير حکومتي ادارې ديوه هېواد دنظام تر سيورې لاندې نه، بلکې په مفايايي بڼه چلېږي او په دې کار کې دبهرنيانو هم پوره لاس او ونډه ده.

دځينو په اند دولسمشر کرزي او بهرنيانو (په ځانګړې توګه امريکا) تر منځ نانددريو او تاوتريخوالي په وجه، امريکا غواړي ترڅو پر افغان حکومت فشار نور هم زيات کړي، او د IMF او نورو په مرسته دهېواد اقتصادي سيستم نور هم بې ثباته کول غواړي، ترڅو کرزی دامريکا دنورو غوښتنو منلو ته اړ باسي.

د ګوشتې پېښه: پردۍ دسیسې، کمزوري حکومتونه او ویښ ولسونه!

عبد الفتاح جواد

له ځو کلونو راهیسې د کونړ ولایت په سرحدي سیمو باندې دپاکستان له لوري توغندي راویشتل کیږي، افغان حکومت له پاکستان سره په مستقیمه او غیرمستقیمه توګه، په وار وار دغه موضوع مطرح کړې، خو هیڅ ګټه یې نده کړې.
په سیمه کې میشت د ناټو ځواکونه هم غوږ نه ګروي او پدې اړه هیڅ اقدام نه کوي، او نړیواله ټولنه هم خاموشه ده او هیڅ نه وایي، چې دا ټول ددې ښکارندویه دي، چې په دغه سرحدي شخړه کې د پاکستان د حکومت ترشا نړیوال توطیه ګر لاسونه هم شتون لري، ترڅو په لوی لاس د افغانستان او پاکستان ترمینځ داسې اوږدمهاله شخړه او جګړه رامینځته کړي، چې زمونږ دواړو هیوادونو نسلونه، نسلونه یې د اور په تاو کې ستي شي.
اوس په دغه راز یوه بد او ناوړه حالت کې چې افغانستان له دریو لسیزو نه زیات مهال د جګړو او ناکراریو په اور کې سوځي او پاکستان هم ورځ تر بله له ناامنیو او لانجو سره لاس تر ګریوان کیږي. یوځل بیا د پاکستان پوځ د ننګرهار ولایت د ګوشتې ولسوالۍ په سرحدي سیمه کې د نویو پوستو د جوړولو او څو کیلومتره افغانستان ته د راننوتلو له امله یوه داسې شخړه او ان وسلواله جګړه رامینځته کړه چې د دواړو لوریو سرتیرو ته پکې مرګ ژوبله واوښتله ، چې دغه کار د اسلام، عرف، نړیوالو قوانینو او ګاونډیتوب ته د درناوي سره ضد یو عمل وو.
مونږ دافغانستان په خاوره د پاکستان د پوځ تیری داسې غندو لکه د امریکا او ورسره همغږو هیوادونو د پوځونو تیری مو چې غندلی دی او لایې هم غندو.
پر ګوشته او د کونړ پر سرحدي سیمو کې د پاکستان لخوا وسلوال بریدونه او راکټونه ویشتل او پر پوله تیری دهغه هیواد د پوځ او حکومت یوه سیاسي لوبه ده چې په دې سره غواړي ترڅو افغان حکومت په سرحدي ستونزه او دډیورنډ پر مسئله له هغوی سره خبرو ته کښینې او په هر اړخیزه توګه له دډیورنډ کرښه ددایمي سرحد په توګه ومنې.
خو پدې هم ډاډه یو چې دا کارونه د هغوی په خپله اراده او نیت سرته نه رسیږي، بلکې نړیواله ټولنه هم ورسره ګام په ګام ولاړه ده، که نه نو حیرانوونکې خبره ده چې د افغانستان د حکومت د ولسمشرۍ د دفتر رئیس عبد الکریم خرم وایي چې دغه پوستې له ایساف یا نړیوالو بهرنیو ځواکونو سره وې او بیا هغوی په خپل سر پاکستاني ځواکونو ته سپارلې دي، د افغانستان د بهرنیو چارو وزارت ویاند جانان موسی زي هم په ډاګه وویل چې پاکستاني ځواکونو ته د ګوشتې ولسوالۍ په سیمه کې د پوستې او دروازې جوړولو اجازه ناټو ورکړې ده، خو ناټو اعلان کوي چې مونږ په دغه قضیه کې بې طرفه یو.
د پاکستان د پوځ د تیري په اړه چې د هیواد په لر اوبر کې کوم ولسي پاڅونونه روان دي، دا مثبته پدیده ده او ددې څرګندویه ده چې ولس له هیواد او خاورې نه د دفاع لپاره همیشه چمتو او تیار ناست دی او خپل مسئولیت ادا کولی شي، خو دې ته هم باید متوجه وو چې د ولس ددې سپیڅلو جذباتو نه هغه څوک ناوړه ګټه پورته نه کړي چې تردې وړاندې په افغانستان باندې د نوروهیوادونو په تیریو خاموشه وو.
دلته څو خبرې واضحه او څرګندې دي:
ـ دغه تاوتریخوالی استعمار پیدا کړی دی او د افغانستان او پاکستان د مسلمانو هیوادونو ترمینځ همیشنی تاوتریخوالی او سرحدي جګړه پیدا کوي او دا واضحه ده چې ددواړو هیوادونو مسلمان ولسونه (چې په دغه تاوتریخوالي کې دخیل ندي) شرعي مکلفیت لري چې په حکمت او بصیرت سره ددغې توطیې مخه ونیسي.
دا یوازې د نن خبره نه ده، بلکې استعمار په تاریخي لحاظ همدغه سیاست په لاره اچولی دی چې تفرقه واچوه حکومت وکړه، اسلامي خلافت یې په همدغه وسیله له مینځه یووړ، چې امت یې د (امة واحدة) له قرآني تصور نه بیګانه کړ، په قومونو او هیوادونو یې وویشه، خلافت یې ورته نسکور کړ او بیا یې هر هیواد د یوه غربي هیواد په ولکه کې ورکړ، چې تر اوسه پرې هماغه غربي فکري، ساسي، اقتصادي او کلتوري سیوری او اغیزې موجودې او حکومتونه دهمغو پخوانیو او نیو استعمارچیانو تر مخامخ تاثیر لاندې دي.
دا ځل هم امریکا او ورسره ملګرو همدغه سیاست په مخ کې نیولی دی چې د اسلامي امت یو جسد د خپلو مزدورو او تپل شویو واکمنانو له لارې پر بیلابیلو ټوټو وویشي، چې هره یوه یې د بلې پر خلاف مورچل نیسي، مسلمانان مسلمانان په خپلو مینځونو کې سره بې اتفاقه وي او پردي پرې واکمن واوسي.
-له امریکا سره د افغان حکومت ستراتیژیک تړون مونږ لا له وړاندې رد کړی دی او اوس یې هم نه منو او د ګوشتې سیمه کې په تاوتریخوالي کې د امریکا بې پرې توب ثابته کړه چې دغه تړون افغان لوري ته هیڅ ګټه نلري او یوازې او یوازې امریکا دخپلو ګټو او پر سیمه باندې دکنټرول په موخه دا تړون له افغانانو سره لاسلیک کوي

دکتور مصباح الله :

امریکا غواړي د افغانستان او پاکستان ترمنځ د ټکر راپیدا کولو له لارې پاکستان له هند سره د ټکر نه راوباسي او هند د چین د مهار کولو لپاره وکاروي

- پر افغانستان د هر تیري په وړاندې باید همداسې قوي عکس العمل وښودل شي هغه که د امریکایانو تېری وی، که دپاکستان او یا نورو هېوادونو.
- احساسات ښه دي، خو ټول مسائل په احساساتو نه حل کېږي، باید د افغانستان د تقویې او په خپلو پښو د ودرېدلو لپاره کوښښ وشي.

دافغانستان اوپاکستان تر منځ سرحدي شخړو او دګوشتې په ولسوالۍ کې ددواړو هېوادو پوځي نښتې ، د رسنیو اوسیاست مدارانو لپاره د بحث ګرمه موضوع را پیدا کړې ده، دا چې ددې شخړو تر شا موخې او اهداف څه دي او کوم لاسونه په څه ډول دغه شخړو ته لمن وهي، اصلاح رسنیز ګروپ دا ټول په یوه مرکه کې له دکتور مصباح الله سره چې د جمعیت اصلاح دمرکزي شورا غړی، د پوهنتون استاد او د ستراتیژیکو اوسیمه ییزو څېړنو مرکز علمي غړی دی، څېړلې چې دادی تاسو درنو لوستوالو ته وړاندې کېږي. اداره

مرکه : احمد ضیاء رحیمزی

اصلاح : لکه چې ګورو د افغانستان او پاکستان سرحدي شخړې بالاخره په پوځي جګړه واوښتې، ستاسې له نظره ددې قضیې تر شا اصلي لاملونه څه دي او پاکستان ددې جګړې له پیلولو څخه څه اهداف لري؟

دکتور مصباح: زه تر ټولو لومړی له اصلاح رسنیز ګروپ نه مننه کوم، چې دا فرصت یې برابر کړ، چې د اوسنیو حالاتو په اړه سره خبرې وکړو، د افغانستان او پاکستان ترمنځ د شخړو پر لاملونو تر پوهېدلو مخکې باید په دې پوه شو، چې د اسلامي ملتونو ترمنځ اساساً د حسن همجواری او ښه ګاونډیتوب رابطه وي، خو په پاکستان او افغانستان کې داسې حکومتونه او داسې نظامونه په واک کې دي، چې دواړه د امریکا په محور راڅرخي، دا چې داسې قضایا، چې هغه د افغانستان او پاکستان د مشکلاتو د زیاتولو لپاره دا شخړې رابرسېره کېږي پدې اړه د امریکایانو اصلي تصور دا دی، چې په نړۍ کې خپله سلطه برقراره وساتي، د هغوی تصور دا دی، چې باید د افغانستان او پاکستان ترمنځ د ټکر فضاء راپیدا کړي اوپدې توګه پاکستان له هند سره د ټکر نه راوباسي او هند د چین لپاره فارغ کړای شي، چې هلته د چین د مهار کولو لپاره دا ضرور ده، چې هغوی د هند سره په ټکر کې واقع شي، د همدې لامله ځو ورځې مخکې یو وړوکی خبر په رسنیو کې راغی، چې

چین د هند په مقابل کې څواك استعمالولی شي، یا پوځ استعمالولی شي.

پدې توګه ویلای شوچې د افغانستان او پاکستان اوسنۍ شخړه د یو لویې لوبې برخه ده، چې غواړي دلته په مسلسله توګه داسې تشنجات او ستونزې را پاکستان په دې حالاتو کې غواړي، چې خپل سرحدونه یا سرحدي پوستې را وخوځوي، او د افغانستان په خاوره کې خپل تاسیسات جوړ کړي، تر څو په رسمي شکل د ډیورنډ قضیه را پورته کړي او په داسې یو حالت کې چې په افغانستان کې یو نماینده حکومت شتون نه لري، قوي پارلمان شتون نه لري، په پوځي او عسکري ضعیف حالت کې ژوند کوي، هغوی غواړي دلته یوه شخړه جوړه شي، او نړیوال ځواکونه په افغانستان هم فشار واچوي، چې باید دا

سرحدي مسئله حل شي او چې حل کېږي نو هغه به هم په داسې شکل حل کېږي، چې په هغه کې به افغانستان او دافغانستان ملت او خلکو ته تاوان رسېږیا بجاډېږي، پاکستان او افغانستان سره په ټکر کې واقع شي او هند د پاکستان له اړخه تر ډاډمنېدو وروسته د چین لپاره فارغ کړای شي، او چین په را تلونکې کې د هند لپاره د خطر مصدر نه وي. مونږ ګورو، د افغانستان د دولت لوړ پوړو چارواکو ددې اظهار وکړ، چې د ګوشتې په سیمه کې چې کومه منطقه وه، او اسو پاکستاني ځواکونو په کې پوستې جوړې کړې دي، هغه د ناټو لخوا پاکستاني ځواکونو ته سپارل شوي دي خرم صاحب چې د رئیس جمهور د دفتر رئیس دی دا خبره په وضاحت کړې ده، یعنې غربیان قصداً دا مسئله را ایجاد کړې شوې ده، بله خبره دا ده، چې پاکستان په دې حالاتو کې غواړي، چې خپل سرحدونه یا سرحدي پوستې را وخوځوي، او د افغانستان په خاوره کې خپل تاسیسات جوړ کړي، تر څو په رسمي شکل د ډیورنډ قضیه را پورته کړي او په داسې یو حالت کې چې په افغانستان کې یو نماینده حکومت شتون نه لري، قوي پارلمان شتون نه لري، په پوځي او عسکري ضعیف حالت کې ژوند کوي، هغوی غواړي دلته یوه شخړه جوړه شي، او نړیوال ځواکونه په افغانستان هم فشار واچوي، چې باید دا سرحدي مسئله حل شي او چې حل کېږي نو هغه به هم په داسې شکل حل کېږي، چې په هغه کې به افغانستان او دافغانستان ملت او خلکو ته تاوان رسېږي، او هغه مصالح چې په هغو کې د افغانستان ګټې خوندي دي هغه به ضایع کېږي، نو زه فکر کوم، چې دا دوه بنیادي اسباب دي، چې د شخړې لامل شوي دي.

اصلاح: په داسې حال کې، چې د افغانستان او امریکا ترمنځ ستراتیژیك تړون لاسلیك شوی او د هغې له مخې به دوی د هر بهرني یرغل په وړاندې د افغانستان څخه دفاع کوي، او اوس مونږ ګورو چې پاکستاني ځواکونه د افغانستان خاورې ته دننه راغلي دي او امریکا په داسې حال کې ځان بې طرفه بولي، ستاسې په اند په داسې حالاتو کې د ستراتیژیك تړون ګټه څه ده؟

دکتور مصباح: چا چې هم تر اوسه پورې دامریکا او یا نورو هېوادونو په داسې چا چې هم تر اوسه پورې دامریکا او یا نورو هېوادونو په داسې تړونونو تکیه کړې ده، هغه ډوب شوي دي، هغوی تاوان کړی دی، دا تړونونه د کمزوري او نا توانه ملك او د امریکا په شان د نړیوال ځواك لرونکي هېواد ترمنځ دا بې معنا او بې مفهومونه تړونونه دي او ددې لپاره نه دي، چې امریکا به د افغانستان د ګټو څخه دفاع کوي، هغه اصلاً ددې لپاره دي، چې امریکا په څه ډول افغانستان د خپلو ګټو لپاره استعمال کړي،تړونونو تکیه کړې ده، هغه ډوب شوي دي،

هغوی تاوان کړی دی، دا تړونونه د کمزوري او نا توانه ملك او د امریکا په شان د نړیوال ځواك لرونکي هېواد ترمنځ دا بې معنا او بې مفهومونه تړونونه دي او ددې لپاره نه دي، چې امریکا به د افغانستان د ګټو څخه دفاع کوي، هغه اصلاً ددې لپاره دي، چې امریکا په څه ډول افغانستان د خپلو ګټو لپاره استعمال کړي، همدغسې تړون د پاکستان او امریکا ترمنځ هم وجود درلود، کله چې په ۱۹۷۱ کې هند د پاکستان په یوه برخه یعنې بنګله دېش تېری وکړ، هغه یې لاندې کړه او تر آخره پورې دا اوازه وه، چې د امریکا بحري پوځي بېړۍ را روانه د ه خو هغه بېړۍ تر ننه را ونه رسېده، د امریکا تړونونه د نورې نړۍ سره ټولو ته معلوم دي چې صرف د فرېب او دوکې لپاره او ددې لپاره چې وکړای شي، هغه کمزوري جهتونه لکه افغانستان او نور د خپلو ګټو لپاره استعمال کړي.

د ددې لپاره نه دي، چې د افغانستان د ارضي تمامیت څخه دفاع وکړي اودا داامریکا لپاره مکنه نه ده، د امریکا اړیکې د پاکستان سره د افغانستان په نسبت ډېرې قوي دي او پاکستان د افغانستان په نسبت ډېر اهمیت لري، نو له همدې امله دا تړونونه بې فایدې دي او مونږ دا ډېر مخکې رد کړي و.

اصلاح: سره ددې چې په افغانستان کې د ګڼ شمېر بهرنیو هېوادونو عسکر شتون لري، او بېلابېل هېوادونه په مختلف ډول د افغانستان په کورنیو چارو کې مداخله کوي، ستاسو په اند ولې د افغانستان او پاکستان ددې ستونزې په وړاندې افغان ولس دومره ستر غبرګون اوحساسیت وښود؟

دکتور مصباح: اساساً پر افغانستان چې هرڅوك تېری کوي، باید په وړاندې یې همداسې قوي عکس العمل وښودل شي هغه که د امریکایانو تېری وی، که دپاکستان او یا نورو هېوادونو، دافغانستان په خاوره د پاکستان تېری باید په کلکه وغندل شي، خوستونزه داده چې خلك یې بنسټیز لامل ته متوجه نه دي، هغه دوه لاملونو ته چې مونږ مخکې اشاره وکړه که هغې ته ځیر شو، مثلا که پاکستان غواړي دا د ډیورنډ کرښه د بین المللي فشار په ترڅ کې پر افغانستان ومني، نو په داسې حال کې بیا جنګ د افغانستان په ګټه نه دی، ځکه له دې جنګ څخه پر افغانستان د فشار اچولو لپاره استفاده کېږي، او که امریکا غواړي د افغانستان او پاکستان ترمنځ سرحدي ستونزې را ایجاد کړي، نو دا بیا د بل چا ګټې دي، چې د هغې لپاره افغان ولس استعمالېږي، نو خلاصه خبره دا ده، چې، باید د هر چا تېری د افغانستان په خاوره هغه که د امریکاوي او که پاکستان باید وغندل شي او دغسې مسایل د ټوپك او وسلې په زور نه حل کېږي، بلکې نور هم ستونزمن او پیچیده کېږي ، دا دې ته اړتیا لري، چې مونږ خپل ځان دومره قوي کړو، چې بل چاته احتیاج نه وو او بیا د خبرو له لارې داسې قضایا حل کړو،

همدغسې قوي موقف د هغو په وړاندې ونیول شي، خو ددې تر څنګ باید دې ته هم متوجه یو، چې هغه مقاصد او اهداف څه دي، چې خلك يې له دې څخه ترلاسه کول غواړي، دغسې مسایل د ټوپك او وسلې په زور نه حل کېږي، بلکې نور هم ستونزمن او پیچیده کېږي ، دا دې ته اړتیا لري، چې مونږ خپل ځان دومره قوي کړو، چې بل چاته احتیاج نه وو او بیا د خبرو له لارې داسې قضایا حل کړو، افغانستان که اوس د جنګ حالت ته داخلېږي، هغه اسباب کوم دي، چې مونږ د هغو په مقابل کې خپل ضروریات پوره کولای شو؟ که د څو ورځو لپاره د افغانستان سرحدونه وتړل شي، هغه کوم وسایل دي، چې د هغو په واسطه د افغانستان حکومت پرخپل ځای پاتې شي؟ اوس زمونږ ټول اتیا نوي فیصده د اړتیا مواد له پاکستان څخه واردېږي، زمونږ ډېر عادي مریضان د تداوۍ لپاره پاکستان ته ځي او که چېرې دوه ورځې د تورخم لاره بنده شي، په لسګونو خلك به دعادي ناروغیو څخه مړه شي، له همدې امله دي چې وایو احساسات ښه دي، خو ټول مسائل په احساساتو نه حل کېږي، باید د افغانستان د تقویې او په خپلو پښو د ودرېدلو لپاره کوښښ وشي او بیا د یوې قوي ډيپلوماسۍ له لارې له یوه قوي موقف څخه د شخړو د رابرسېره کېدو په صورت کې دفاع وشي او مسائل حل شي.

اصلاح: ستاسو په اند که د افغانستان او پاکستان ترمنځ په را تلونکي کې دا ډول شخړې زیاتې اونور جنګونه هم پېښ شي نو افغانستان به تر کومه بریده وکولای شي، چې د خپلو کمو وسایلو په لرلو سره د پاکستان د پوځ په وړاندې مقاومت وکړي؟

دکتور مصباح: زه فکر نه کوم ، چې د دواړو هېوادونو چارواکي به دومره د توطیو ښکار شي، چې هغوی دې جګړې ته نوره هم پراختیا ورکړي، دا جګړه د دواړو هېوادونو په ضرر ده، شخړې او جنګونه ملتونه او هېوادونه تباه کوي، که افغانستان اوس پوځ و هم نه لري، دا د ملي پاڅونونو سره مخ کېدای شي، نو له همدې امله زه په دې یقین یم چې دا جګړه به پراختیا نه مومي او د پراختیا موندلو په صورت کې نه افغانستان او نه هم پاکستان محفوظ پاتې کېدای شي، ځکه د نړۍ نور هېوادونه به مداخله کوي او دواړه هېوادونه به خپلې ګټې او مصالح له لاسه ورکوي.

اصلاح: د افغانستان او پاکستان د ولسونو ترمنځ ګڼ مشترکات وجود لري او د اوسنۍ ستونزې په حالت کې چې ګڼې توطیې هم روانې دي، د دواړو هېوادونو ولسونه ددې ستونزې په حل کې څه ډول کولای شي خپل رول و لوبوي ؟

دکتور مصباح: دا درسته خبره ده، چې جنګ او مشکل هغه نظامونو را پیدا کړي دي، چې دواړه د امریکا په محور را څرخېږي، په دې شخړو کې ملتونه لاس نه لري، هلته که د پاکستان د پوځ پوستې رامخې ته کېږي هغه هم د یو خاصې ډلې او حاکمې طبقې په اشاره کېږي او دلته هم ډېر شیان د پردیو په اشاره ترسره کېږي، دا ټول شیان د حاکمو ډلو لخوا رامنځ ته کېږي، د افغانستان او پاکستان ملتونه سره ډېرې نژدې اړیکي لري او یو بل سره پېژني او ښه یې درك کوي او د یو بل په وړاندې ښه احساسات لري، د دوی دواړو ترمنځ د روابطو د زیاتېدو کوښښ باید وشي، او د رسنیو لخوا د تاو تریخوالي د زیاتولو مخه ونیول شي، او د هغو رسنیو چې هغه د دې دواړو ملتونو ترمنځ د فاصلو د ایجادولو کوښښ کوي، هغوی باید مهار کړای شي، دغه رسنۍ، باید مهار کړای شي او ددې پرځای چې منفي رول ولري، باید د ملتونو ترمنځ مثبت رول ولوبوي او دا ملتونه باید سره را نژدې کړای شي، ځکه د ټولې دنیا هېوادونه او ملتونه په ارامه فضاء کې ژوند کوي مونږ ولې همېشه په یوه داسې فضاء کې پاتې شو، چې هلته شخړې او یو بل ته په ماشه ناست وي، دا اوسني داخلي ستونزې کمې دي، چې اوس مونږ نور هم ایجاد کړو؟ نو باید د ملتونو ترمنځ روابط زیات او د فاصلو د کمولو کوښښ وشي.

اصلاح: تاسو رسنیو ته په اشارې سره وویل، چې یو شمېر رسنۍ ستونزې را ایجادوي او د دواړو ملتونو ترمنځ فاصله ایجادوي، ستاسو په اند دا رسنۍ په خپل سر دا کار کوي او که د نورو سیمه ییزو اونړیوالو حلقاتو لخوا، لکه چې تاسو ورته اشاره وکړه، لمسول کېږي؟

دکتور مصباح: په افغانستان کې خو یو شمېر رسنۍ د نورو لخوا تمویلیږي، چې هغوی هم دلته خپلې اقتصادي ګټې لري، د افغانستان د بازار پر سر شخړه روانه ده، چې دا بازار باید څوك ډك کړي، ځکه لوی بازار دی پرته له دې چې کوم تولید ولري، نو ددې د ډکولو لپاره، زمونږ دوه ګاونډي هېوادونه په خپلو منځونو کې شدید رقابت لري او هر جهت کوښښ کوي، چې د مقابل اړخ په وړاندې تاوتریخوالی زیات کړي او د هغوی اثرات کم کړي او د اقتصادي بازار هغوی ته په لاس ورشي، پدې کې څه رسنۍ هم کوښښ کوي او څه بیا د نړیوالو ځواکونو لخوا شاید دې ته وهڅول شي ، ځکه هغوی په راتلونکي کې دلته د خپل ځان د ثبات او تضمین لپاره داسې څه ایجادول غواړي، چې په هغه کې د افغانستان او پاکستان ترمنځ یو تصادم فضاء وي، او لکه څنګه، چې مخکې مو وویل، پاکستان د هند پر ځای دې خوا ته متوجه شي، نو دغه د تصادم فضاء د ایجادولو مسؤولیت هم دغه رسنۍ په غاړه لري، له همدې امله ډېرې رسنۍ د خپل ملي او اصلي رسالت لپاره نه استعمالېږي او نه کار کوي بلکې د هغو جهتونو لپاره کار کوي، چې هغوی یې تمویلوي.

اخلاق رسانه یی از دیدگاه قرآن

پوهنیار عزیز احمد حنیف

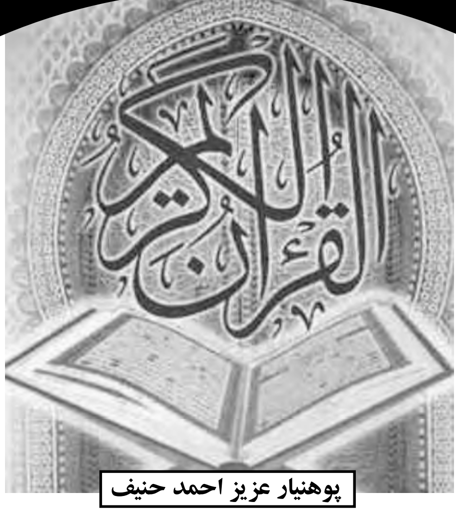

از آنجایی که رسانه ها در یک قرن اخیر بیشتر از ابزار دیگر در تغییر و تحول و توجیه افکار عامه در گوشه و کنار جهان نقش داشته اند، دستگاه های سیاسی کشورها و سازمانهای گونه گون به خاطر رسیدن به اهداف شان از وسایل تبلیغاتی متنوع استفاده نموده و خیلی به آن اهمیت می دهند.

اگر با یک نگرش سطحی به بازار رسانه ها درافغانستان نظر بیافکنیم، می بینیم که برخی برای رسیدن به قدرت و حفظ و تداوم آن، گروهی برای فروش اموال تجاری (بازاریابی)، و طایفه ای برای پخش و نشر عقاید و اندیشه های مختلف از آن استفاده می نمایند.

چه فکر می کنید: ده ها تلویزیون و رادیو و صدها نشریه چاپی ای که امروز در مرکز و ولایات افغانستان فعالیت می نمایند، هدف شان چیست؟ آیا تأثیر این رسانه ها را در خلال دوازده سال گذشته بر افکار عامه مردم افغانستان، گاهی بررسی نموده اید که مثبت بوده است و یا منفی؟ آیا این رسانه ها –آنچنان شعار می دهند– ارزشها را دنبال نموده اند و یا مردم را به سوی ذلت و پستی کشانیده اند؟ آیا فکر کرده اید، تلویزیون هایی که امروز تصویرهای نیمه عریان و آهنگ ها وسریال های مبتذل را نشر می نمایند و اعضای یک خانواده مسلمان به خصوص کودکانی که هر آنچه پیرامون خویش می بینند یا می شنوند، به ذهن شان نقش می بندد، بر نسلی که حد اقل ده الی بیست سال دیگر می آید، چه تأثیری خواهد داشت؟ آیا گاهی به عمق اهداف استراتیژیک فکری سازمانها و کشورهای ذیدخل در افغانستان اندیشیده اید که چرا میلیون ها دالر را در بخش رسانه ها هزینه می نمایند؟

این آشفتگی در بازار رسانه های افغانستان طبیعی است که به اساس اهداف بیگانه ها از بیرون وارد گشته و افرادی به عنوان ژورنالیست، روزنامه نگار، گزارشگر و غیره در آن به دکانداری پرداخته اند؛ دکاندارانی که علاوه از همان دریشی و نِکتایی و بوت های پالش شده و موهای دراز و پر از روغن، چیزی در اندیشه ندارد! دکاندارانی که ارزش و ماهیت معنوی قلم را (آنچنان که خداوند به آن سوگند یاد کرده و نخستین پیام قرآن در محور قلم می چرخد) نمی دانند! به همین اساس بحث کنونی را روی اخلاق رسانه یی از منظر قرآن کریم تمرکز داده ایم.

اهمیت کار رسانه یی از دیدگاه قرآن:

فراخواندن مردم به سوی یکتاپرستی و تبلیغ احکام شرعی که وظیفه اصلی پیامبران الهی بوده و رستگاری و سعادت بشر را در دنیا و آخرت تضمین نموده است، نوعی متفاوت از رسم امروزی، کار رسانه یی است. آنچنان که یک ژورنالیست نسبت به نشر و پخش تصویرو تحلیل واقعی از رویدادهای سیاسی و اجتماعی در قبال مردم احساس مسؤولیت می نماید، فراتر از آن، یک پیامبر در تبلیغ واقعی از احکام عقیدتی و عملی ای که از سوی خداوند به وی وحی می شود، در قبال پروردگار و مردم احساس مسؤولیت می کند.

خداوند در سوره مائده در خطاب به پیامبر اکرم صلی الله علیه وسلم می فرماید: (يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ وَإِن لَّمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ). «ای فرستاده خدا، هر آنچه از سوی پروردگارت بر تو نازل شده است (به مردم) برسان، و اگر چنین نکنی، رسالت خدا را نرسانده‌ای». {مائده/۶۷}.

در این میان وظیفه ی هردو، رسانیدن پیامی است که با خود دارند؛ اگر پیام بلند و انسانی و برخاسته از وحی الهی به هدف سعادت و رستگاری انسانها بود، بدون شک کارمند این رسانه وظیفه گرانمایه انبیای الهی را به دوش کشیده و میراث دار واقعی پیامبران است؛ و اگر پیام یک رسانه در محور گره گشایی رویدادهای سیاسی زمان از روزنه منافع مادی افراد و گروه های آزمند و منفعت طلب –به هدف رسیدن آنان به اهداف غیر ایمانی– می چرخید، در این صورت کار آن رسانه را نمی توان مقدس شمرد.

پس به این اساس، کلمه ی ژورنالیزم در فرهنگ اسلامی، ریشه ای عمیق تر به سرشت و سرنوشت انسانها ومعنایی فراتر و گسترده تر و انسانی تر از آنچه فرهنگ های ساخته و پرداخته بشریت امروزی زیر عنوان دموکراسی و غیره، به جهانیان عرضه کرده است، دارد.

اصول اخلاقی ژورنالیزم:

وقتی وظیفه رسانی یی از دیدگاه شرعی از چنان اهمیتی برخوردار باشد که در بالا تذکر رفت، بدون شک، دین مقدس اسلام برای شخصی که در این عرصه کار می کند اصول و وجایبی را وضع نموده است که گاهی از آن به اخلاق ژورنالیزم تعبیر می گردد، را رعایت نموده و در روشنی آن حرکت کند.

الف: واقعیت نگری

یک ژورنالیست یا خبرنگار وقتی تصویر یا تحلیلی از رویدادها را نقل می نماید، از یک طرف تعهد وظیفوی و از سوی دیگر مسؤولیت شرعی وی ایجاب می نماید تا واقعیت گرا باشد؛ به این معنا که در پردازش ابعاد قضیه، احساس شخصی خویش را به خصوص زمانیکه به سازمان یا گروهی وابسته است راه ندهد؛ بازی کنان طرفهای مختلف رویداد را با نقش مثبت یا منفی هریک به دقت بررسی نموده و به مخاطب معرفی کند.

یک گزارش یا خبر هر قدر که دور از مبالغه و افراط و تفریط و بر واقعیت استوار باشد، به همان اندازه طرف توجه مخاطب قرار گرفته و در توجیه افکار عامه تأثیر مثبت و مستقیم دارد.

قرآن کریم به واقعیت گرایی در تمام عرصه های اجتماعی تأکید نموده و عدالت را مبنا و معیار آن قرار داده است: (وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَى). «و هنگامی که سخنی گفتید، دادگری کنید (و از حق منحرف نشوید) هر چند (کسی که سخن به نفع یا به زیان او گفته می‌شود) از خویشاوندان باشد {الأنعام:۱۵۲}.

این تأکید قرآن کریم به واقعیت گرایی، اشاره به اینست که نگارشگر در تهیه خبر یا گزارش تمام پیوندها ومسایل شخصی را کنار بگذارد و خود را در

قبال خداوند و اجتماع انسانی خویش مسؤول و مکلف احساس کند؛ احساس مسوولیت متداوم در قبال خداوند، انسان را به تقوا و پرهیزکاری نزدیک می سازد و روحیه صداقت و واقع نگری را در نهاد انسان پرورش می دهد؛ همانطور، احساس مسؤولیت در قبال مردم، وجیبه ایمانی هر شخص است که باید خود را جزئی از اجتماع بداند و باور داشته باشد که گزارش یا خبری را که به خواننده تقدیم می کند، جامعه را به سوی خیر و صلاح و ارزشهای انسانی و انکشاف و ترقی می کشاند یا به سوی بدبختی و پستی و ذلت سوق می دهد.

ب: دقت و تأمل در صداقت خبر

در بالا یاد آورشدیم که کار رسانه یی به معنای وسیع آن یک وظیفه مقدس است و از این طریق شخص می تواند مردم را به کارهای نیک فرا خواند و از کارهای ناپسند آگاه سازد؛ به همین ملحوظ کارمند یک رسانه هم از ناحیه تعهد به مسلک و هم از ناحیه وجیبه ایمانی سخنی را که در قالب رسانه ای به مردم پیشکش می کند، در صداقت آن باید نهایت به آن دقت و تأمل به خرچ دهد.

خداوند در قرآن کریم به دقت و تأمل روی صداقت خبر تأکید فرموده است: (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَإٍ فَتَبَيَّنُوا أَنْ تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ فَتُصْبِحُوا عَلَى مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ). «ای کسانی که ایمان آورده اید! اگر شخص فاسقی خبری را به شما رسانید درباره آن تحقیق کنید، مبادا به گروهی بدون آگاهی (از حال و احوالشان و شناخت راستین ایشان) آسیب برسانید، و از کرده خود پشیمان شوید». (الحجرات:۶)

این یک واقعیت مسلم است که هر قدر یک خبر یا گزارش مبتنی بر صداقت و راستی باشد، به همان اندازه بر اعتماد و اعتبار رسانه می افزاید و تأثیر مستقیم و مثبت در جهت دهی افکار عامه به سوی خیر و صلاح اجتماعی و نیل به اهداف بلند انسانی دارد.

در عین زمان، خداوند از دروغ گفتن به شدت منع فرموده و آن را گناه کبیره خوانده است؛ و تجربه هم نشان می دهد که پی آمد و عاقبت دروغ و دروغگو همواره خطرناک بوده است.

ج: احساس مسؤولیت شرعی

خداوند در آیه ای از قرآن کریم امت محمد صلی الله علیه وسلم را نسبت به سایر امت ها برتر خوانده است و رمز برتری آن را هم در امر به معروف و نهی از منکر و همچنان یکتاپرستی واقعی (آنچنان که خداوند خواسته است)، بیان فرموده است: (كُنتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ). «شما بهترین امّتی هستید که به سود انسانها آفریده شده اید (مادام که) امر به معروف و نهی از منکر می نمائید و به خدا ایمان دارید» {سورهٔ آل عمران/۱۱۰}

سه نقطه فوق (امر به معروف، نهی از منکر و ایمان داشتن به خداوند که در آیه مبارکه ذکر شده است) به گونه ناگسستنی ای بهم پیوند دارند و هیچگاه یکی را از دیگری نمی توان جدا کرد؛ این سه نقطه هیچ گاه از زندگی انسان در هیچ عرصه ای جدایی ندارد؛ اما شخصی که در بخش های مختلف رسانه یی کار می کند، نسبت به هر شخص دیگر از جانب خداوند مسؤول و مکلف است تا هر سخنش و هر حرکتش بر مبنای همین سه معیار قرآنی باشد؛ اگر یک ژورنالیست همین سه امر را معیار کار خود قرار دهد، بدون شک، هدف مقدسی را دنبال می نماید که انجام آن رستگاری و سعادت دنیا و آخرت است.

همانطور خداوند در آیه دیگری فرموده است: (وَلْتَكُن مِّنكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنكَرِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ). «باید از میان شما گروهی باشند که دعوت به نیکی کنند و امر به معروف و نهی از منکر نمایند، و آنان خود رستگارند». {آل عمران/۱۰۴}

رسول اکرم صلی الله علیه وسلم در حدیثی به روایت ابوسعید خدری رضی الله عنه فرموده است: «مَنْ رَأَى مِنْكُمْ مُنْكَرًا فَلْيُغَيِّرْهُ بِيَدِهِ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِلِسَانِهِ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِقَلْبِهِ، وَذَلِكَ أَضْعَفُ الْإِيمَانِ». "اگر شخصی از شما امر ناپسندی را مشاهده می کند، (در اندک فرصت ممکن) آن را به دست خویش تغییر دهد، و اگر توان نداشت به زبان خود، و اگر (به زبان هم توان نداشت) پس به قلب خود (آن را ناپسند بداند)؛ و این ضعیف ترین حالت ایمان است" مسلم: ۶۹/۱(۴۹)}

از حضرت عمر رضی الله عنه نقل شده است که گفته است: «خداوند رحم کند بر شخصی که عیب های ما را به روی ما بکشاند.«

بنا بر این، کسانی که در عرصه های مختلف رسانه یی کار می کنند و وظیفه تبلیغ و پخش و نشر اخبار و رویدادها را به عهده دارند، ارزش وظیفه یی و اهمیت مسؤولیت آنها از خلال آیات و احادیثی فوق دانسته می شود.

د: جرئت بیان

جرئت بیان یکی دیگر از مواصفات اخلاقی یک ژورنالیست از دیدگاه اسلام است که در راستای بیان حق و حقیقت نباید از هیچ نیرویی بترسد؛ باید باور داشته باشد که حق آزادی بیان را با تعریف انسانی آن، دین مقدس اسلام برایش داده است و از آن آزادانه و بدون هیچگونه خوف و هراسی استفاده کند.

رسول اکرم صلی الله علیه وسلم در حدیثی که به روایت ابوسعید خدری نقل شده است، می فرماید: «أَفْضَلُ الْجِهَادِ كَلِمَةُ عَدْلٍ عِنْدَ سُلْطَانٍ جَائِرٍ». "بهترین جهاد، سخن عادلانه به حضور پادشاه ظالم است". سنن ابی داود: ۱۲۴/۴ (۴۳۴۴)

در برخی روایات نقل شده است که روزی حضرت عمر رضی الله عنه بالای منبر بلند شد و در خطاب به مسلمین گفت: بشنوید و اطاعت نمایید! شخصی از میان جمع مسلمین برخاست و گفت: نه می شنویم و نه هم اطاعت می کنیم! حضرت عمر رضی الله عنه از وی خواهان دلیل شد، شخص موصوف گفت: پیراهنی که به تن کرده یی اضافه از یک سهمی است که برای سایر مسلمانان در تقسیم غنایم رسیده است. عمر رضی الله عنه اعتراض شخص را خیلی به خونسردی شنید و گفت: این سؤال را فرزندم عبدالله پاسخ می دهد؛ عبدالله فرزند عمر برخاست و گفت: درست است که از یک سهم غنیمت آنچنان که به سایر مسلمانان در تقسیم رسیده است، ممکن نبود که اینچنین پیراهنی ساخته شود، اما من، سهم خویش را برایش بخشش کرده ام.

خلاصه مواصفاتی را که یک ژورنالیست از نظر اسلام باید داشته باشد: امانت داری، صداقت و راستکاری، توازن، انصاف، حقیقت گرایی، واقع نگری، روشنگری در پرتو ارزشهای اسلامی، داشتن جرئت بیان، دقت و تأمل در صداقت خبر، آزادی وجدان، درک ارزشمندی زبان و قلم، رعایت جوانب اخلاقی و انسانی و غیره از جمله ی مسایلی است که رعایت آن برای اشخاصی که در عرصه رسانه ها کار و فعالیت می نمایند، هم از نقطه نظر مسلکی و هم از دیدگاه اسلام، لازمی پنداشته می شود.

چلوونکی: عبدالرزاق حبیبی

گلبرگهای ادبی

آیا شما هم تسلیم شیطان شده اید؟

شیطان از انواع وسائل و وسوسه ها استفاده میکند تا انسان را از نماز بازدارد و او را از لذت عبادت و اجر و ثواب محروم کند و بسیاری از مردم در این کار تسلیم وی شدهاند، زیرا اولین چیزی که در عبادت از بین میرود خشوع است. در این عصر، که عصر آشوب و فتنه است، گفتار حذیفه در این مورد صدق میکند که فرمودند: اولین چیزی که از دین شما از بین میرود خشوع، و آخرین چیزی که از بین میرود نماز است، و بسیاری از نمازگزاران هستند که خیری در آنها نیست و از نمازشان بهرهای نمیبرند و ای بسا که داخل مسجد شوی و شخص فروتن و خاشعی را در آن نبینی.

چهار ساعات عمرت

امام احمد بن حنبل از وهب روایت نموده که:

«در مکتوبات آل داود آمده است: حق آن است که آدم عاقل از چهار ساعت در عمر خویش غفلت ننماید:

-ساعتی که در آن به ذکر و مناجات با خداوند مشغول شود.

-ساعتی که در آن نفس خویش را مورد محاسبه قرار بدهد.

-ساعتی که با دوستان دلسوز و صادق خویش برای بیان عیوب و ضعفهای یکدیگر خلوت نمایند.

- ساعتی که در آن همه لذایذ و امور مطلوب نفس خویش را ترک کند، زیرا این کار در این ساعت او را به عملینمودن قیام به ادای آن سه مورد قبلی یاری داده و برای قلب او نوعی گردش و تفریح به حساب میآید»

بهترین ثروت ما مردم کشور باشد
هر دماغ بشری معدن جوهر باشد

قیمت شخص زالماس فزون تر باشد
جوهر اصلی ما خوب تر از زر باشد

شیدا

چه شد؟

منشی میمنه گی

کشتزارم سوخت یارب جویباران را چه شد؟
مزرعه آتش گرفته آب باران راچه شد؟
ماه غمگین است و خورشید شاهد سوگ عظیم
آسمان شد تیره اینک ماه تابان را چه شد؟
سبزه زاران خشک و زرد و رهسپاران نا امید
از فلک آخر چه سر زد ما فقیران را چه شد؟
صد چمن بود رنگ و بوی هر گل و خار وطن
گل چرا بی بوی گشته رنگ بستان را چه شد؟
چهره ها ی پیر و برنا خاکی از رنج بزرگ
بر سر پیران چه آمد نوجوانان را چه شد ؟
بخت ما شد واژگون و ریخت سقف بام ما
خانه امید ما امیدواران را چه شد؟
مرد و زن در شهر ما ماتم گرفته ای خدا
مرد و زن دلخون چرا شدسوگواران را چه شد؟
در حریم ملک دل فرمانروا شدا هریمن
همرهان من کجا رفت ،همنشینان را چه شد؟
درب امید دل ما شد شکسته از جفا
دزد در میدان بر آمد پاسبانان را چه شد؟
دست گلچین ظا لمانه گل برید از شاخسار
باغبان در خون نشسته گل پرستان را چه شد؟
لشکر آتش عجب یک تاخت وتازی کردو برد
آبروی ما و من را ،ملک افغان را چه شد؟
جاده تاریک است و مقصد همچنان معلوم نی
رهبران یارب چه کردند رهگشایان را چه شد؟
خر من آمال مردم طعمه نارا ست هنوز
آتش افروزان کجا رفت آبداران را چه شد؟
"منشی" احساس دلم هر گز نه گنجد در سخن
خشک شد اشک قلم آوخ قلمدان را چه شد؟

اړيکې: habibi@eslahonline.net

ومعلوماتې

په ستونزو د بریا نبوي نسخه

رسول الله صلی الله علیه وسلم په ستونزو د بریا اصول داسې بیانوي:
• «احْرِصْ عَلَى مَا يَنْفَعُكَ» د هغه څه په لټه کې شه چې ګټور وي.
• «وَاسْتَعِنْ بِاللَّهِ» له الله تعالی نه مرسته وغواړه.
• «وَلاَ تَعْجِزْ» (لاتمل من المحاولة) نا امیده او ستړی کېږه مه.
• «وَإِنْ أَصَابَكَ شَيْءٌ فَلاَ تَقُلْ: لَوْ أَنِّي فَعَلْتُ كَانَ كَذَا وَكَذَا.. وَلَكِنْ قُلْ قَدَرُ اللَّهِ وَمَا شَاءَ فَعَلَ»! له دې نه وروسته که چیرې تا ته کوم زیان ورسېد نو دا مه وایه چې که چیرې مې دا کړی وه دا به شوي وُ، بلکې ووایه چې الله چې څه غوښتل هغه وشول. (رواه مسلم عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ).

ایا مونږ هم چاته چانس ورکوو؟

حاطب بن ابي بلتعه رضي الله عنه د مکې مشرکینو ته د یوې بوډۍ په لاس خط ولېږه تر څو د هغوی پر ضد د رسول الله صلي الله علیه وسلم له جنګي پلان څخه یې خبر کړي. کله چې رسول الله صلي الله علیه وسلم او ملګري یې ددې پوځي راز د لېږلو څخه خبر شول نو عمر رضي الله عنه وفرمایل: ای رســــــول الله! ما دې منافق ته پرېږده چې څټ یې په توره ووهم!!.. رسول الله صلي الله علیه وسلم یې په ځواب کې وفرمایل: ((ته څه خبر یې چې ښېښکه الله د بدر ګډون کوونکو ته راښکاره شوی دی او ورته یې ویلي دي چې څه مو خوښه وي ویې وکړئ، ما درته بــــــښنه کړې ده)). (بخاري او مسلم).

دخترم! از این دام شیطان دوری نما

از سخنان سحرگونه و تعبیراتیکه از طریق پسته خانه ها "و راه های دیگری (مسیج های موبایل)" برا یت نوشته میشود، (و یا هم سخنان بسیار شیرین و رقیق از طریق تیلیفون برایت می‌گوید) دوری نما زیرا این نوعی دیوانگی است که گاهی به آن عادت مینمایی، و منجر به انحرافی میشود که راه گریزی برایت نمی ماند و بعضاً زندگیت را برباد مینماید زیرا قهرمان این کلمات بی فایدهٔ شیطانی با قلب و احساسات تو بازی نموده و بخاطر ازبین بردن بدنت، سوزاندن قلب و هتک حرمت ات نقشه سازی مینماید، چرا که قلب و بدنت را به ذکر پروردگارت و ایمان به وی، آباد ننموده ای تا آنکه آنها قادر به قتل تو و کاستن شخصیت و شرافت ات شوند. (دکتور سمیر یونس)

د ښځې او خاوند ترمنځ د سختې رویې لاملونه

۱: ددیني انګیزې کمزوري.
۲: پر خپل ځان باندی بې اعتمادي.
۳: د (الرجال قوامون علی النساء) په مبارك آیات کې د قوامیت په سمه معنا باندی نه پوهیدل.
۴: په نا امنه سیمه کې ژوند کول، چیرته چې تل اخلاقي فساد خپرېږي.
۵: د خاوند او میرمنې تر منځ د طبیعتونو نابرابرښت.
۶: د میرمنې سرغړونه او بې پروائي.
۷: دائمي کرکه او عناد.
۸: اقتصادي کمزوري او روحي فشارونه.
کولی شئ، خپله ستونزه په یادو کې همدا نن پیدا او دعلاج لپاره یې لاس په کار شئ.

دعاء:

ته یې د بل لپاره او ملایکې یې ستا لپاره کوي

د مسلم شریف په یو حدیث کې روایت شوی دی، چې هر مسلمان، چې د خپل بل مسلمان ورور لپاره د خیر او ښېګنې دعا وکړي، نو ملایکې د هغه له دعاء وروسته وایي، چې ستا لپاره دې هم عین شی وي، همدا ډول په یو بل حدیث کې راغلي دي، چې د یو مسلمان په غیاب کې نوموړي ته دعاء ډېر زر قبلېږي، له دې معلومېږي، چې مسلمانان باید په خپلو منځونو کې سره خومره د یو بل خواخوږي او همدردي لرونکي، زمونږ د زمانې برعکس، چې هر کس د بل لپاره تباهي او د ځان لپاره آبادي غواړي، راځئ د غه الهي فرهنګ عاملو او د مسلمانانو ترمنځ دمیني او محبت د رامنځ ته کولو عادت خپل کړو تر څو دواړه د کامیابۍ پر لور ولاړ او د دنیا او آخرت سعادت ترلاسه کړو.

مسئولیت جوانان تحصیل یافته چیست؟

نویسنده: برهان الدین رهیاب

مهاجمین استعمارگر و دزدان اخلاق و فرهنگ هرگاه بر کشور و جامعه ی هجوم فکری و فرهنگی بیاورند، با زیرکی و طراحی قبل از قبل حمله بر مهره ها و پایه های مهم و محوری را در اولویت های کاری خویش فهرست بندی نموده و به همین منوال رو به پیش رفت و حرکت در مسیر خود تا آخرین لحظه قدرت و توان برای تحقق بخشیدن پلان ها و برنامه های شوم شان دست به کار اند تا اینکه اغراض خود را در منصه اجرا بگذارند.

تاریخچه چنیین راهکار ها از طرف بیگانگان و افراد لاییک پدیده ای تازه ی نیست که ما امروز به آن آشنا شده باشیم، بلکه اگر نگاهی به گذشته بیاندازیم، در پیوند با تاریخ بشریت طرفداران و پرچمداران طاغوت، نفوذ فکری، فرهنگی و اخلاقی شان بر دیوار های جوامع بشری که به راه و مسیر درست انسانی و خط هدفمند انبیای الهی و سلف صالح روان بوده اند، رخنه ایجاد کرده و با همان مکاری ها و شیادی های ابلیس مآبانه تأثیرات خود را بر روال جوامع پاک و منزه از هر نوع آلودگی ها جا زده و برای ازدیاد ذریه و لشکر شیطان از هیچ نوع سعی و تلاش دریغ نورزیده و به گمراهی توده های بشریت با تلاشهای پی گیر و بی وقفه دست بکار می باشند.

اما جامعه ما

جامعه ما که مردم دین دوست و خدا پرست اند، نیز از گزند نیرنگ و کید سپاهیان الحاد و زنادقه درهیچ برهه ی تاریخی در امان و مصؤن نبوده وهمیشه بنابر اهمیت و ویژگی های که این سرمین و مردم غیور و دین پرورش داشته، بیگانگان نخواستند که مردم این جامعه آموزه های دینی و اسلامی خویش را بدست آورند تا اینکه در آسمان تمدن،علم و پیشرفت های مادی ومعنوی همچون ستارگان تابناک باشند که برای دیگران در شب های ظلمانی، جهل و نادانی پرتو افگنی نمایند.

این بار که دشمن دیرنه ای امت اسلامی با هزاران فکر و فریب دیگر و با روش ها و میتود های جدید و زهرآگین وارد صحنه نبرد فکری و فرهنگی شده، متأسفانه مؤفق گردیده اند خیلی عظیم از جوانان و نونهالان این امت را "که تأثیرگذاری روی این قشر در صدر اولویت های کاری دشمن استعمارگر قرار دارد." با شعارهای دروغین و فریبنده، غلام حلقه بگوش خود و تمدن و فرهنگ پوچ خود بسازند.

درد آورتر از همه این است: جوانانی که فریب این تمدن بی روح و معنی را خورده و از فرهنگ نامتوازن استعمار تأثیر پذیر گشته اند، اغلبا اهل علم و دانش اند، که چرا علم ودانش را صاحبان شان برای خود دام رزق و روزی ساخته اند و هیچگاه به این نه اندیشیده اند که دانش در پهلوی اینکه سبب تغذیهٔ مادی انسان می شود به مراتب بالا تر در تربیت و پرورش روح و فکرانسان نقش به سزای داشته و سبب تزکیه و تطهیر بشریت و جامعه و محیط می گردد.

چه بسا از جوانان را سراغ داریم که سویه تحصیل و دانش شان به سطح عالی و بلند است ولی با وجود این هم، علم ودانش شان سبب هدایت و رهیابی شان نمی گردد و از آن بعنوان وسیلهٔ نجات خود و جامعهٔ بی دست و پای شان استفاده نمی کنند و سرگرم و مصروف همان خوش گذرانی ها و وقت تلفی های اند که بی خردان به آن سروکار دارند.

این تأثیر پذیری جوانان از فرهنگ مبتذل و نارواى غرب متجاوز، بنده را وادار ساخت تا سخن چند با ایشان داشته باشم.

ای جوان تحصیل کرده!

سرزدن چنین اعمال از وجود تو دیگر دور از تصور است و هیچ گاه چنین توقع از اهل فضل و دانش نمی رود، میدانی چرا؟ بخاطر اینکه دیگران چشم امید هدایت و رستگاری خویش را به تو دوخته اند و ترا وسیله هدایت و رهنمایی خود می دانند و به این باور و ایمان دارند که تو خودت را وارث متروکه پیامبران قلم داد می نمایی.

پس وقتی که امر از این قرار است؛ چشمت را باز کن و به مشاهده بنشین که معلمین بشریت از خود چه چیزی را به جا گذاشته اند و به این بیندیش که آیا در نقش قدم انبیا گام نهاده ای یا خیر؟ و یا اینکه به حدس و گمان قاصر بنده اصلا فراموش ات شده که پیامبران چی کاره بوده و برای اجرای چی کاری توظیف و استخدام گردیده بوده اند.

برای اینکه از مقام شامخ پیامبران و وظیفۀ پر بار و ثمر شان دوباره آگاهی حاصل نماییم نگاهی مختصر به قرآن می اندازیم که: انبیا همه تعلیم دادگان خداوند علیم بوده و پروردگار با قدرت و توانایی حکمت و دانش که به آنها آموخته بود آنها را برای هدایت و تربیت بشر ناآگاه و سر در گم برگزید.

در باب تعلیم و تربیت انبیا از جانب خداوند و معلم بودن شان برای بشریت به چند آیه از قرآن مجید استناد کرده و اکتفا می نمایم.

در مورد حضرت عیسی علیه السلام خداوند "جل جلاله" فرموده: ترجمه: «به یاد بیاور،هنگامی را که کتاب و حکمت و تورات و انجیل را به تو آموختیم.» (مائده آیه۱۱).

از حضرت داود علیه السلام چنین یادآوری می کند: ترجمه (خداوند حکومت و دانش را به او"داوود"بخشید و از آنچه می خواست به او تعلیم داد.» (بقره-آیه۲۵۱).

در مورد لوط پیغمبر می گوید: ترجمه: «و لوط را به او حکمت و علم دادیم.»انبیا-۷۴.

و در باب آموز گار بودن پیامبر ما محمد"صل الله وعلیه وسلم"برای همنوعان اش که از میان خود شان بر گزیده شد، با این لحن زیبا و جالب تشریح می نماید: ترجمه: «او"خدا"کسی است که در میان اهل مکه رسول را از خود شان بر انگیخت تا بخواند و بیاموزاند به آنها آیات کتاب الهی را و تعلیم کند به آنان طریقه تزکیه و تطهیر نفوس ناطقه را به حکمت وآداب و سنت که کتاب الهی مشتمل بر آن است.» (نساآیه۱۱۳).

واز ابوالانبیا حضرت ابراهیم خلیل علیه السلام که چگونه به رشد و تربیت رسید، چنین بیان مینماید:«ما وسیلۀ رشد ابراهیم را از قبل به او دادیم و از شایستگی او آگاه بودیم.» (انبیأ آیه ۵۱).

واژۀ رشد ازنظر علما به معنی پختگی و کمال عقل و خرد، به فعلیت رسیدن همه قوای آدمی را شامل می شود. بنابر این بود که حضرت ابراهیم با رشد همه جانبه فکری، روحی و جسمی آغاز به دعوت و تربیت دیگران کرد.

هدف از تماس گرفتن روی آیات فوق این است که: جوانان عزیز و تحصیل کرده ما بدانند، وقتی که علم و دانش را فرا می گیرند و مراحل آموزش را طی طریق می نمایند، باید پیامبر گونه بارمسؤلیت دعوت را بر دوش بکشند و همانطوری که به عنوان شخصیت های تحصیل یافته، چیزفهم، قایم و مقام و وارث انبیاء در جامعه رقم یاد می شوند، می بایست همچون پیامبران با استفاده از نیروی دانش، کتاب، تعلیم و تربیت برای هدایت نسل بشریت که هم نوع و هم جنس شان بشمار می رود، دست بکار شوند ومحیط خود را در زیرتأثیر و قدرت استعداد های اعطا شده الهی در بیاورند.

پس وقتی که امر از این قرار است؛ چشمت را باز کن و به مشاهده بنشین که معلمین بشریت از خود چه چیزی را به جا گذاشته اند و به این بیندیش که آیا در نقش قدم انبیا گام نهاده ای یا خیر؟ و یا اینکه به حدس و گمان قاصر بنده اصلا فراموش ات شده که پیامبران چی کاره بوده و برای اجرای چی کاری توظیف و استخدام گردیده بوده اند.

سیکولریزم څه شی

او سیکولریستان څوک دي؟

عبدالحق قریب احمدزي

سیکولریزم(secularism) چې یوه انګلیسي کلمه ده او معنا یې بې دیني ده. په اکثره کتابونو کې یې اصطلاحي تعریف داسې شوی. د دین جداکول دسیاست اودولت څخه عبارت دسیکولریزم څخه دی.
خو دغه تعریف دسیکولریزم دکلمې بشپړه معنا نه ورکوي. ځکه سیکولریزم له وګړو سره، دهغوی اخلاقوته هم شامل دی. نوځکه دسیکولریزم اصلي عبارت داسې دی: له دین نه ولاړ ژوند جوړولو ته سیکولریزم وایي.
دسیکولریزم نظریه یا ددین اودسیاست ترمنځ دبېلوالي نظریه په ۱۷مه پېړۍ کې هغه وخت رامنځ ته شوه چې مسیحي پاپانو خپل ظلمونه اوج ته رسولي وو.
سیکولریزم یو سلسله عقاید اونظریات لري، چې نظریو اوعقیدو یې بالکل دالله رب العزت، دین، کتاب او پیغمبر صلی الله علیه وسلم څخه انکار کړی دی، چې له همدې عقیدې څخه وروسته کمونیزم هم رامنځ ته شو. خو یوه ډله خلك وایي چې مونږ الله رب العزت، دین، کتاب، او پیغمبر منو خو په محدوده ساحه کې. اودابه دیوځو فردي اوشخصي اعمالو په لړ کې په کلیسا کې تر سره کېږي.

دسیکولریزم بنسټ ایښودونکي:

دسیکولریزم بنسټ ایښودونکي په لاندې ډول دي:
کوپرنیکس: په شپاړسمه پېړۍ کې یې ژوند کاوه، دپولنډ اوسیدونکی، فلیسوف اوساینس پوه ؤ. په عقیده کې یې دانسان پر ځای لمر اشرف المخلوقات ګاڼه.
دیکارت: فرانسوي ساینس پوه دی، نوموړي انساني ذهن اوعقل دهر څه خالق ګڼلی دی. وریسې اسحاق نیوټن ؤ، چې دالله جل جلاله مخلوقات یې بې خالقه ګڼلي دي. همدارنګه لویژا فرانسوي، فیوز باخ الماني، نیچه الماني، ډاروین برتانوي، پال ساټر فرانسوي او پي جي ټایټ امریکایي هم دیادولو وړ دي. نو کله چې په اروپا کې دسیکولریزم نظریه رامنځ ته شوه او دتطبیق وړ وګڼل شوه، نو دالله جل جلاله له عبادت اوبنده ګۍ څخه یې انکار وکړ او دمادې عبادت یې پیل کړ.

اسلامي نړۍ ته دسیکولریزم راتګ:

لکه څرنګه مو چې وویل، سیکولریزم په ۱۷مه پېړۍ کې پر اروپا برلاسی شو او تحریف شوی مسیحي دین پر کلیسا پورې محدود کړ. اودین په ځومشخصو مراسمو کې ځانګړی شو. نو په اروپا کې خلکو دتعلیم ، صنعت اوترقۍ په لورمخه کړه. چې پایله یې په اروپا کې صنعتي انقلاب رامنځ ته شو. چې دې کار په اسلامي نړۍ کې هم خپل تاثیرات پرېښودل. بالخصوص په هغو ناخبره اوله اسلام څخه ناخبرو کسانو باندې یې تاثیر وکړ، چې دمادیت اولالچ ماده یې لا له پخوا په ذهن کې پرته وه.
ځینو داسې وانګیرله چې ګواکې دین دترقۍ او پیشرفت مخه نیسي، او د ساینسي علومو او لاسته راوړنو خلاف دی، او داټول دکلیسا د مسخه شوی دین او رشوت خورو پاپانو له لاسه.
دمسلمانانو د دین څخه ناخبري، دالله جل جلاله له نعمتونو څخه په غیر شعوري ډول باندې استفاده کول، په فساد اوفحشا کې ګیر کیدل، دلومړۍ نړیوالې جګړې څخه وروسته اکثره اسلامي هېوادونه د اروپایي استعمارګرو تر ولکې لاندې راتلل، مسلمانان ځوانان په خالي ذهن غربي هېوادونو ته د زده کړې لپاره تلل اوبیرته اسلامي هیوادونو ته په راتګ، دسیکولریزم دنظري دانتقال ستر لامل وه. داکسان چې په غرب کې یې تعلیم کړې وو.

اسلامي نړۍ ته دسیکولریزم دراتګ دوه لاملونه:

داخلي لاملونه: لکه دمسلمانانو تر منځ اختلافات اوپه ډلو ټپلو ویشل کیدل، په فلسفه او علم الکلام کې مصروفیدل، په سیاسي ډګر کې داسلامي دولت ترمنځ، قومي اوژبني اختلافات، باطنیت، او د ریښتینو علماوو پر ځای اخوندان او نیمچه ملایان پر منبر برلاسي کیدل.
ددې نظریې دراوړلو خارجي لاملونه: لکه دتاتاریانو جګړه، صلیبي جنګونه، معاصر اروپایي استعمار یا (امپریالیزم) سره جګړه، صهونیستي حرکت اوکمونیزم.

په اسلامي نړۍ کې دسیکولریزم تاثیرات:

داچې دسیکولریزم په راتګ سره په اسلامي نړۍ کې ډیر منفي تاثیرات رامنځ ته شول، چې مهم یې په لاندې ډول دي:
۱ – له اسلامي لارښوونو (قرآن او سنت) څخه د مسلمانو باسواده کسانو لرې کیدل.
۲ – دمسلمانانو په منځ کې دشکونو پیداکول.
۳ – منفورنظریات اومنحرفې ډلې په اسلام پورې تړل.
۴ – په اسلامي هېوادونو کې دوضعي قوانینو پلې کیدل.
۵ – له تعلیمي نظام څخه د دیني علومو لرې والی.
او داسې نور...
همدارنګه سیکولریزم کله چې اسلامي نړۍ ته راغي نوترټولو مخکې یې په ترکیه، مصر، او ځینو نورو مهمو اسلامي هیوادونو کې ریښې وغزولې، چې دا هېوادونه په نورو اسلامي هېوادونو تاثیر لرونکي هېوادونه وو، لکه ترکیه چې دعثماني خلافت مرکز

ؤ، نو په اسلامي نړۍ کې يې يو ځانګړی مقام لاره، همدا راز مصر دعربي نړۍ پر هېوادونو برلاسی هېواد ؤ.

په اسلام کې دسيکولريزم حکم:

دسيکولريزم دبطلان اوداسلام دحقانيت لپاره به دالله رب العزت دکلام دغه ايت کافي وي چې وايي: [فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا ۚ فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا ۚ لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ۚ ذَٰلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ] الروم/ ۳۰

ژباړه : مخ دې حق دين ته کړه دا دالله هغه فطرت (اسلامي ملت اوتوحيد) دی چې خلک يې پرې پيداکړي دي، دالله تخليق نه بدلېږي (يعنې فطرت مه بدلوه) دا محکم دين دی خوډېرخلک نه پوهېږي.

همدارنګه رسول الله صلی الله عليه وسلم لا له دنيا څخه رحلت نه ؤ کړی، چې اسلامي دولت جوړ شو، په اسلامي ټولنه کې ټول خلک دالله جل جلاله پر ټاکل شوې لاره روان شول. ټول اوامر به درسول الله صلی الله عليه وسلم دهداياتو مطابق ترسره کېدل. داسې اسلامي دولت چا نه ؤ ليدلی. اوددغه دولت کړۍ ورځ په ورځ پراخېده. ډېرو دولتونواو وګړو غاړه ورته کېښوده. تر دې چې سرحدات يې دختيځ پر لور دچين اودلويديځ په لور دمحيط تر سمندرګې رسيدل

په اسلام کې دسيکولريزم جواز:

داچې سيکولريزم يوه غيرې فطري مفکوره ده او له اسلام سره په هر اړخيزه توګه په ټکر کې ده، الله جل جلاله انسانانو ته ځانګړې او دهر وخت دضرورت سره سم قانون راليږلی دی، چې هم په شخصي کړونو او هم په ټولنيزو اوسياسي کړونو کې بايد دغه نظام تطبيق شي، خو په نصرانيت کې داسې کار نه ؤ، او نه هم دعيسی عليه السلام له لوري کوم حکومت جوړ شوی ؤ، نو ځکه سيکولريزم همدا دکليسا او دسياست دبيلوالی لپاره پلمه وګرځوله او په دې سره ځينې بې دينه تش په نامه مسلمانانو وغوښتل چې دا ناولې نسخه په اسلامي ټولنو کې هم وکاروي، چې دشلمې پېړۍ نه لا لرې وراندې په ځينې اسلامي هېوادونو کې ددې کار لپاره خلک وګمارل شول او دشلمې پېړۍ په نيمايي کې اکثره اسلامي هېوادونه دسيکولرو په لاس کې ولويدل، ولې دا روښانه خبره ده چې سيکولريزم په اصل کې بې ديني او يوه باطله عقيده ده او له اسلام سره په هر اړخيزه توګه په ټکر کې ده، ځکه چې:

سيکولريستي نظام دالله رب العزت حاکميت نه مني. او دسيکولريزم نظام دالله جل جلاله عبادت يوه فردي مسئله ګڼي او دژوند په چاروکې ورته واك نه ورکوي.

په اسلامي نړۍ کې دسيکولريزم عواقب اونتايج

دسيکولريزم دنظريې اودانسان دژوند جداکيدل له دين څخه دفلسفي په نتيجه کې داسلامي شريعت پلي کيدل دمسلمانانو په زندګۍ کې ختم شو. داسلامي علماوو اوبادرده مسلمانانو قوت ختم شو. اواسلامي نړۍ له خورا ضعف څخه لادضعف په خوا روانه شوه، او داسلامي امت قيادت دناپوهه او بې دينه کسانو په لاس کې ولويد.

له امت څخه دجهاد او قرباني روح له منځه ولاړ، اسلامي امت له يو جامد او وروسته پاتي عصر سره مخ شو.

په وروستيو پيړيو کې په لوړه کچه اخلاقي فساد رامنځ ته شو، اوداسې نور ډېر منفي اثرات يې دمسلمانانو په شخصي او ټولنيز ژوند پريښودل.

دسيکولريزم دمخنيوي لارې چارې:

داچې داسلام دښمنان تر وسه وسه هڅه کوي چې مسلمانان وټکوي اوپه دې تکل کې دي. نوځنګه مسلمان کولای شي له دغه دردونکي حالت څخه چې نن ورسره مخامخ دی ځان وژغوري. اوڅه ډول کولای شي چې پخوانی سيادت اوعزت خپل کړي؟.

نوددې لپاره بايد لومړی خلکو ته داسلام صحيح معنا وښودل شي ځکه دلويديځ ګوډاګيان اوداسلام دښمنان هڅې اوهاند کوي چې اسلام په غلطه معنا خلکوته څرګند کړي.

همدارنګه داسلام دحقانيت څخه خلك خبر کړل شي . ځکه داروپا دين خپله پاپانو تحريف کړي . ولې داسلام دمبارك دين حفاظت خپله الله رب العزت کړي.

بايد مسلمانانو ته وښودل شي چې په اسلام کې دين يوازې دعلماوو لخوا څخه ښودل کيږي . بلکې دعلماوو لخوا دين نه جوړيږي.

همدارنګه خلك بايد پوهه شي چې اسلام حقايق اوثابت دی اوتغيير پکې نه راځي.

سربيره پر دې اسلامي دعوت بايد پرمخ يوړل شي په تېره بيا ډاکترانو ، انجينرانو ، وکيلانو ، ليکوالانو ، استاذانو، اومحصلانو په منځ کې خپور شي. اوبايد ددې نظريې سره مبارزه وشي چې وايي اسلام دننني عصر سره جوړ دين نه دی.

ددې ترڅنګ بايد صحيح قيادت رامنځ ته شي . ځکه داسلامي امت دماتي خوړلو ستر لامل ديومسلمان، پوهه، حکيم، او ملي قيادت نه لرل دي.

همدارنګه په داخلي اوخارجي خواوکي دسترناورين سره مخ يو. په داخل کی دناپوهي اوجهالت سره مخ يو. او په خارج کې صليبي او صهونيستي مکرجن غليم سره مخ يو . داسلام دحقيقت اودکفر ددسيسو څخه خبر شو.

داسلام ددښمنانو اوغربي سيکولريستانو په مقابل کې په فکري اوعملي ډګر کې جهاد او هڅې پيل کړو. ترڅو اسلامي امت دداسې ناورين څخه نجات ومومي . مسلمانان، په ځانګړې توګه مسلمان ځوانان بايد په اسلام وپوهول شي او په فکري ډګر کې داسې غښتلي شي، چې داسلام ريښتينې څېره نړۍ ته وروښيي او داسې نظام را منځ ته کړي چې د نړۍ والو لپاره مثال وي.

قسمت ۳۲

چشمان فرزندانت را پاک دار تا قلب شان را نورانیت بخشی

نویسنده: دکتور سمیر یونس
مترجم: محقق عبدالرحمن حکیمزاد

در کتاب "صفقات رابحه" تألیف شیخ خالد ابوشادی گفتگوی سودمندی آمده که با سروده یی مزین گردیده است. اینک بخش مختصری ازین گفتگو را پیشکش خوانندۀ عزیز می نمایم: میان قلب و چشم اختلافی افتاد و هرکدام آن دو، دیگرش را اتهام می نمودند برینکه باعث درد و بیماری وی شده است، آنان جهت حل دعوای شان جسم را که زیر نظر چشم بود، حکم قرار دادند، شاعری این مفهوم را در شعرش چنین به تصویر کشیده است: قلبم به عضوبدنم "چشمم" میگوید: باعث بیماریم شدی، چشم گمان می برد که عامل بیماریش قلب میباشد وسوگند می خورد که چشم دروغگوست زیرا چشم بود که "بادیدش" قلب را مورد آزمایش قرار داد، اما چشم مرافعه طلب شد و موضوع را باردیگر جهت فیصله به قاضی پیشکش نمود، قاضی در حضورداشت چشم و قلب فیصلۀ را صادر نمود که در قسمتی از آن آمده است: چشم و قلب در جرم یک قتل شریک هستند چون "هردو در تنفیذ" آن نقش های مختلفی را بازی کرده اند. شاعری در مورد میگوید: هلاکت من به سبب دو دشمنم است که عبارت از قلب و چشمم هستند، چشمم می بیند و چشمدیدش را به قلبم می رساند، مقصد اینست که "در نتیجۀ کشمکش آنها" من ازبین می روم و مهم نیست جنایتکار قلب است یا چشم، چرا که فعالیت آنها باعث تعذیب تمام بدن میشود. شاعری میگوید:

عینی جنت فعلام تُحرق أضلعی   أبما جنی جار یعذَّبُ جار؟!

چشمم جنایت نمود پس قبرغه هایم چرا می سوزند آیا به سبب جنایت همسایه، همسایه تعذیب میشود؟!

شاه بن شجاع کرمانی میگوید: کسیکه قیافۀ ظاهری اش را با پیروی از سنت "پیامبرعلیه السلام" بیاراید و باطنش را با استمرار مراقبت، و چشمش را از دیدن نا محرم ببندد و نفسش را از هوا وهوس نگهدارد و خود را به خوردن حلال عادت بدهد، فراست و زیرکی اش به خطاء نمی رود. ابن القیم الجوزیۀ، حمد بن أبی بکر أیوب الزرعی أبو عبد الله، إغاثۀ اللهفان من مصائد الشیطان، ج: ۱، ص: ۴۸، تحقیق: محمد حامد الفقی، دار المعرفۀ – بیروت، چاپ: دوم، ۱۳۹۵ – ۱۹۷۵م.

ابن قیم جوزی راز فراست و زیرکی را اینگونه توضیح میدهد: راز آن در این است که جزاء از جنس عمل میباشد، بناءً کسیکه چشمش را از دیدن چیزیکه دیدنش را الله متعال حرام قرار داده است، ببندد، الله متعال عوض بهتر و خوبتری را برایش ارزانی میدارد، آنگونه که نور چشمش را از دیدن محرمات باز داشت، الله جل جلاله نور بینایی و قلبش را زیاد میکند، توسط آنها چیزهایی را می بینند که کسیکه چشمش را باز گذاشته و آنرا از محارم الله جل جلاله نمی بندد، توان دیدنش را ندارد. این واقعیتی است که انسان آنرا احساس می نماید چرا که قلب مانند آینه است و علاقۀ دیدنِ "آینه" به مثابه زنکار آنست، اگر آینه را توأم با زنگار بگذاری، تصویر حقایق آنگونه که هست، معلوم میشود، و در صورتیکه زنگار را ازآن دور سازی، تصویر معلومات دیده نشده و علم و سخن "یقینی نمی باشد" بلکه بشکل حدس و گمان میباشد. إغاثۀ اللهفان، ج: ۱، ص: ۴۸

بنابرین در بند نمودن چشم، زندگی نجاتبخش، خوشبختی و امن و امان و ایمان نهفته است و در آزاد گذاشتن چشم و دیدن بسوی شهوات، هلاکت و ویرانی، ازین رو دشمنان اُمت "اسلامی" جوانان آن "به شمول پسران و دختران" را مورد هدف خویش قرار داده و به اشکال مختلف جهت به بیراهه کشاندن و فساد آنان تلاش می ورزند، اگر بفهمیم که جوانان ستون امت و آینده ساز آن اند، در حقیقت به خطرناک بودن قضیه و اهمیتش پی می بریم.

مصطفی صادق رافعی در رابطه به جوانان در کتاب "وحی القلم" می نویسد: آفتاب آنگونه که در اول روز "تمام جا ها را" فرا میگیرد، در قسمت آخر روز "تمام جاها را" نمی گیرد، در جوانی نیز تمام درختان زندگی میوه میدهند"و فعالیت میکنند" ولی در مرحلۀ پس از جوانی، جز چوب چیز مفید دیگری نمی دهند.

سخنان یادشدۀ رافعی به اهمیت جوان چه پسراست و یا دختر، تأکید دارد، ازینجا پیامم را متوجه پدران و مادران نموده و آرزو می برم که داشته های پیامم را جامۀ عمل پوشانند:

یک- مرحلۀ سن جوانی، مرحلۀ است که مورد پرسش و محاسبۀ الله متعال قرار میگیرد، زیرا به این نکته حدیث پیامبرعلیه السلام ضمن چهار چیزیکه الله متعال در روز قیامت از انسان می پرسد، یکی را جوانی وانمود کرده است طوریکه فرموده اند: "وَعَنْ شَبَابِهِ فِيمَا أَبْلَاهُ". **ترمذی، محمد بن عیسی بن سَوْرۀ بن موسی بن الضحاک أبو عیسی، سنن الترمذی، ج: ۹، ص: ۲۶۷**

("الله جل جلاله" از جوانیش می پرسد که آنرا در چه چیز سپری کرده است).

دو- جوانان نیروی توانمند امت در حال حاضر و آینده اند که دارای صحت کامل و عقل کامل میباشند، ازین جهت رسول الله صلی الله علیه وسلم به جوانان نزدیک می شد و به آنان اهتمام می نمود.

سه- کسیکه در چیزی "از اول" نمو کند در آن پخته بار می آید، بناءً تربیت در کودکی مانند نقش بر سنگ است.

چهار- شیطانهای انسی و جنی جوانان را هدف قرار میدهند چرا که دشمنان امت میخواهند تا نیرومندترین بازوی ویرا ازبین ببرند، "و درین راستا" بیشترین کمینگاه آنان جوانان اند، لذا دشمنان سعی به خرج دادند، نقشه و پلان ساختند و برای افساد جوانان، دوری ایمان و تضعیف ارادۀ آنان، شب و روز مکر و تدبیر سنجیدند تا آنکه بسیاری جوانان به تقلید از صفات منفی غرب پرداختند و بسیاری آنان شاگردی ابلیس را پذیرفته و باهم رقابت می نمایند تا شیطان برایشان اجازۀ استادی در فساد و مگراهی را بدهد.

پنج- جوانان قلب پر تپش و اُمید متحرک امت اند. ازینکه مرحلۀ جوانی به سرعت به پایان می رسد، باید قبل از آنکه آنرا از دست بدهیم، از آن استفاده نماییم. آرزو دارم که سطور ذیل روشنایی آرزویی باشد که ذریعۀ آن تاریکی ها را از پدران و مادران و جوانان بزداید "و به آن متیقن هستم" زیرا مسلمان از رحمت الله جل جلاله نا اُمید نمیشود.

راپور: عبدالله نصرت

د ننگرهار په هسکه مېنه کې

دقرآن پوهنې شپږورځنی اجتماع ترسره شوه

د جمعیت اصلاح د ننگرهار درورداتو ولسوالی ساحوي دفتر دخپل دعوتي پلان سره سم دثور دمیاشتې په اتمه نېټه دهسکې مېنې ولسوالۍ دشپولې د درس کلي په جامع جومات کې دقرآن پوهنې شپږورځنۍ اجتماع پیل کړه دنوموړې اجتماع مدرس محترم شیخ القرآن مولوي عبدالصبور ؤ.

دلومړۍ ورځې موضوع دامت یووالی ؤ محترم شیخ القرآن په ټاکل شوز موضوع باندز تفصیلي بیان وکړ،په دوهمه ورځ ټولنیز ژوند داسلام په رڼا کې و څېړل شو، په درېیمه ورځ د قرآن په رڼا کې د ښځې پر مقام تفصیلي خبرې وشوې او په څلورمه ورځ د اولاد په سالمه روزنه مولوي صاحب ښکلی درس وړاندې او له خلکو یې غوښتنه وکړه، چې خپل اولادونه دیني غونډو کې گډون ته تشویق کړي.

د قرآن پوهنې په پنځمه ورځ د مولوي صاحب لخوا د سود په ډولونو او حرام والي تفصیلي بحث وکړ او په پای کې د گډو خلکو سوالونو ته هم ځواب وویل شو.

د اجتماع په وروستۍ او شپږمه ورځ مولوي صاحب دلااله الاالله په معنی،مقصد اوغوښتنو باندې خبرې و کړې او د نوموړې له وینا وروسته د دجمعیت اصلاح افغانستان دمرکزي شوری رئیس محترم استاد نصیراحمد دجمعیت اصلاح په ټولو دیني او ټولنیزو فعالیتونو باندې مختصره رڼاواچوله او دسیمې په خلکو یې غږ وکړ چې ترشاېې ودریږي ترڅوپه ټولنه کې مثبت بدلون راشي او ټولنه له موجوده بدبختیو څخه خلاصه شي.

دمحترم نویدي وینا څخه وروسته دمسلمانو ځوانانودټولنې (نجم)مشرمحترم دکتور رحمت الله زاهد وینا وکړه دهېواد دمسلمانو وگړو دتیر جهاد قرباني وستایلې او وې ویل: زموږ ولسونو چې کومه قرباني ورکړې ده هغه ددې لپاره و چې په افغانستان کې اسلامي حکومت قایم کړي موږ به په دې ټولنه کې مثبت بدلون راولو او دشهیدانو ارمانونه به پورکوو دخبرو په جریان کې یې په ځوانانو غږوکړ چې زموږ ترشاودریږئ اوخپل ایماني مسؤلیت ترسره کړئ.

دمحترم دکتور صاحب له وینا څخه وروسته دجمعیت اصلاح دختیځ زون مسؤل محترم استادعبدالرحیم صراف عالمانه وینا وکړه.

وروسته دهسکې مېنې او روداتو دجمعیت اصلاح دځانگې په نماینده گۍ سره استاد عبدالله نصرت ته بلنه ورکړل شوه او نوموړي دقرآن پوهنې داجتماع ټولو گډوون کوونکو څخه مننه وکړه، چې ورپسې دسیمې دعلماوو او قومي خلکوپه نماینده گۍ سره محترم مولوي عزیزالرحمن پښتون دجمعیت اصلاح څخه مننه وکړه او غونډه د محترم شیخ القرآن مولوي صاحب عبدالصبور په دعاسره پای ته ورسیده.

دوره هفت روزه فهم قرآن کریم در خیرخانه پایان یافت

گزارش از: حامد پوپلزی

دوره فهم قرآن کریم که در گولائی پارک حصه اول خیرخانه ازطرف دفترساحوی جمعیت اصلاح به مدت هفت روز دایرگردیده بود.

در این دوره موضوعات ذیل تقدیم گردید: مقاصد قرآنکریم، مسؤلیت های مسلمان، اخلاق قرآنی، اخوت اسلامی، حقوق والدین وفرزندان، مقام زن دراسلام.

این دوره توسط شیخ القرآن مولوی عبدالسلام عابد پیش برده می شد.

در روز اول در رابطه به اهداف و مقاصد قرآن بحث صورت گرفت. جناب عابد صاحب آموختن مقاصد قرآن را رمز کامیاب و عزت هردو جهان خوانده و فرمودند: عدم فهم صحیح ودرست از دین و قرآن آغاز تمام بدبختی وگمراهی است، اگرخواسته باشیم از این بدبختی نجات یابیم باید درست قرآن را بخوانیم و فهم صحیح از دین داشته باشیم.

روز دوم دوره روی مسؤلیت های مسلمان در شرایط فعلی بحث شد.

سومین درس که موضوع آن اخلاق قرآنی بود توسط شیخ القران مولوی عبدالسلام عابد تقدیم گردید.

چهارمین روز دوره موضوع اخوت اسلامی تقدیم گردید.

پنجمین روز دوره موضوع حقوق والدین وفرزندان به بحث گرفته شد.

ششمین روز دوره حقوق ومقام زن دراسلام تدریس گردید.

آخرین روز دوره فهم قرانکریم با تلاوت قرانکریم و تقدیم درس حدیث آغاز گردید، بعداً موضوع توبه تقدیم گردید .

بعد از تقدیم این درس، محترم مولوی محمد اصغر استاد دارالعلوم عربی کابل ومولوی کفایت الله حنیف امام وخطیب مسجد کویتی خیرخانه به نوبه خود به نمایندگی از علما صحبت نمودند و برگزاری همچو پروگرام ها را در شرایط فعلی سودمند خوانده و آن را از نیازهای جدی جامعه ما دانستند واز جمعیت اصلاح تشکر نمودند که در این ارتباط تلاش می ورزد و پیام قرآن را برای مردم می رساند.

سپس دکتور عبدالصبور فخری رئیس جمعیت اصلاح افغانستان واستاد پوهنتون کابل رشته سخن را بدست گرفته ضمن قدر دانی از مشارکین و مسئولین دوره فهم قران کریم خطاب به مشارکین فرمودند: تمام درس های که دریک هفته برای شما تقدیم گردید مربوط بود به اصلاح فردی، اصلاح خانوادگی و اصلاح اجتماعی، درحقیقت جمعیت اصلاح منحیث یک جریان دینی میخواهد که با ساختن فرد مسلمان، خانواده مسلمان یک جامعه اسلامی که تمام ارزش ها در آن وجود داشته باشد و از هر لحاظ الگو و نمونه باشد بسازد.

ایشان افزودند: مامیخواهیم جامعه صالح را ایجاد نماییم که دربین آن انسان های با ایمان ومیهن دوست تربیت یافته تا درآینده امور جامعه خود را بدست گرفته ومصدر خدمت به مردم بیچاره ورنج دیده ما شوند. .

جمعیت اصلاح با منهج اسلام درحرکت است و مبارزه علیه هرعمل را که مخالف ارزشهای دینی ما باشد وجیبه خود می داند به همین منظور جمعیت اصلاح افغانستان سال جاری را سال مبارزه علیه تعصبات قومی، مذهبی و سمتی نامیده است.

قابل ذکر است که قبل از شروع درس قرآن کریم، درس حدیث در رابطه به موضوع مربوطه آن روز توسط علمای جید کشور نیز تقدیم می گردید.

این محفل پرشکوه به ساعت ۸ صبح روز جمعه با دعائیه مولوی کفایت الله حنیف امام وخطیب مسجد جامع کویتی خیرخانه پایان یافت .

بزرگذاشت از هشت ثور در بدخشان

گزارش: عبد الرشید

روزجمعه مورخ ٦ ثور سال ۱۳۹۲ محفلی تحت عنوان "افغانستان از تهاجم کمونیستی تا هجوم غربی" به مناسبت هشتم ثوربه افتخارتشریف آوری رئیس شورای مرکزی جمعیت اصلاح استاد نصیر احمد نویدی ازطرف نهاد جوانان مسلمان (نجم) در مرکز ولایت بدخشان برگزار گردید. این محفل با تلاوت کلام الله مجید توسط محترم قاری صاحب محبوب الرحمن فرحت آغاز گردید.

در آغاز محترم مولوی عبدالواحد معاون زون مرکزی جمعیت اصلاح سخنان خود را با یادی از ۳۵ سال قبل که شروع انقلاب در افغانستان بود آغاز گرشده ازایثار وفداکاری مجاهدین وهمچنان از کوتاهی شان در ضعف مدیریتی بعد از پیروزی یادآوری نمودند .

سپس محترم استاد نصیر احمد "نویدی" رئیس شورای مرکزی جمعیت اصلاح افغانستان پیرامون استفاده از تاریخ وحوادث آن، سخنان بسیار ارزنده را ایراد نموده و ضعف های مدیریتی اوضاع فعلی را با راه های حل آن عنوان نمودند تا برای جوانان سرمشق زندگی بخاطر ساختن آینده این سرزمین باشد.

سخنوردیگر، محترم استاد محمد عاطف با توضیح اینکه اسباب نزول وعروج ملت ها چیست؟ سخنان مفید وبا ارزش را حضور حاضرین بیان نموده گفتند: تا هنگامی که امت اسلامی با اتحاد واتفاق شان اسباب عروج را به دست نیاورند همیشه محکوم به ذلت خواهند بود. اگر درتحولات تاریخی دفاع از یک دیگر نکنند، هرگز به قله مدیریت جهان نخواهند رسید.

در آخر محترم مفتی نعمت الله نائل با تائید از سخنان سخنوران محفل، جوانان را تشویق به چنین برنامه ها ی آموزنده نموده با دعاییه شان مجلس را خاتمه بخشیدند.

د افغانستان اسلامي طبي ټولنې (ايما) کلنۍ غونډه ترسره کړه

راپور: عبدالرزاق حبيبي

د افغانستان اسلامي طبي ټولنې يا ايما کلنۍ غونډه په کابل کې په يوې شانداره مراسمو کې د دې ټولنې د غړو، همکارانو او سلګونو ډاکټرانو لخوا ولمانځل شوه.

د افغانستان اسلامي طبي ټولنه چې يوه غير انتفاقي او خپلواکه ټولنه ده، په افغاني ټولنه کې د غوره صحي خدماتو د وړاندې کولو، د طبابت د اخلاقو د لوړولو او ډاکټران او طبي پرسونل خپلې اصلي رسالت ته د متوجه کولو په تکل جوړه شوې ده.

غونډه د قاري صاحب لودين لخوا د قرآن کريم د څو مبارکو آياتونو په تلاوت سره پيل شوه، وروسې د جمعيت اصلاح افغانستان رئيس ښاغلي دکتور عبدالصبور فخري په اسلامي تمدن کې د طبي خدمتونو په موضوع خپله وينا وکړه، او زياته يې کړه، چې هغه څه چې اسلامي تمدن په طبي برخه کې بشريت ته وړاندې کړي دي، د هيڅ بل تمدن لخوا نه دي وړاندې شوي ښاغلی دکتور فخري د اسلامي تمدن په ترڅ کې د مسلمانانو او يا په خاص ډول د اسلامي خلافت خلفاء لخوا د غوره طبي خدماتو د وړاندې کولو څو داسې نمونې وړاندې کولې، چې په ډاګه کوله يې چې د څو سوه کاله وړاندې اسلامي تمدن لخوا وړاندې کېدونکي طبي خدمات د اوسنۍ زمانې د خدماتو سره په ډېره پيمانه د مقايسې وړ و، او مسلمانانو هغه وخت له داسې لارو څخه استفاده کوله، چې آن اوس هم په ګڼو هېوادونو کې د هغو لارو چارو څخه د طب په برخه کې ګټه اخستل کېږي.

طبي اخلاق هغه موضوع وه، چې د معالجوي طب پخواني رئيس او د عامې روغتيا وزارت اوسني مشاور ښاغلي ډاکټراحمدشاه شکوهمند وړاندې کړه، نوموړي د طبابت په تاريخ لنډه رڼا واچوله او زياته يې کړه، چې اسلام هم په طبي برخه ډېر تاکيد کړی دی، ځکه يې نو د انساني خدمت او هوسانېې لپاره ګڼ شعارونه هم وړاندې کړي دي، نظافت د اسلام شعار دی او د ايمان برخه ګڼل شوې، چې ايمان د انسان د هرڅه دې، علم د اسلام بل شعار دی، چې خپل ټول پيروان يې د هغه د ترلاسه کولو ته تشويق کړي دي او چې علم نه وي نو انسان هيڅکله په طب نه شي پوهېدی. نوموړي اخلاقو ته د انسان د اړتيا، د اخلاقو په رعايت، په طبابت کې د ابن سينا خدمتونه او علميت، د طبي اخلاقو عامول او تطبيق په اړه تفصيلي بحث وکړ، او ډاکټران يې وهڅول، تر څو د طبي خدماتو په وړاندې کولو کې دا مهمه برخه هېره نه کړي.

د ايما پخواني رئيس او د عامې روغتيا وزارت مشاور ښاغلي ډاکټر عبدالولي يوسفزي د ايما لنډه پېژندنه وړاندې او پرفعاليتونه يې رڼا واچوله، نوموړي زياته کړه، چې د ايما مرکز په کابل او د کابل په شمول په ولايتونو کې فعاليتونه لري، د طبي اخلاقو تر عنوان لاندې کنفرانسونه او سيمينارونه جوړول او نور اغېزمن فعاليتونه تر سره کول يې د فعاليتونو يوه برخه تشکيلوي، نوموړي زياته کړه، چې ايما غواړي ډاکټران خپل اصلي رسالت ته متوجه، د ډاکټرانو ترمنځ اسلامي طبي اخلاق عام او ټولنې ته هغه خدمات وړاندې کړي، چې په اوسني سختو شرايطو کې ورته زمونږ ټولنه اړتيا لري. ډاکټر يوسفزي د ويډيو له لارې خپل فعاليتونه د کنفرانس ګډونوالو ته وښودل او له ډاکټرانو يې غوښتنه وکړه، چې د دوی ترڅنګ او اوږه په اوږه ودرېږي او د ټولنې د بهبود لپاره خپله رغنده رول ولوبوي.

روغتيا پالنه، مسلك او رسالت، هغه عنوان و، چې ډاکټر سيد خالد راشد پرې بحث وکړ، او زياته يې کړه، چې زمونږ په ټولنه کې يوه غټه ستونزه دا ده، چې محصلين مو اووه کاله د طب پوهنځي ولولي او بيا خپل اصلي مسلك او رسالت ته په شا کولو سره نورو مسلکونو ته مخه کړي، نو ځکه مهمه ده، چې ډاکټران بايد خپل اصلي مسلك ته متوجه کړي، نوموړي د خپلو خبرو په ترڅ کې د عامې روغتيا وزارت سروې (په ياده سروې کې ويل شوي دي، چې په بهرنيو هېوادونو او د افغانستان په داخل کې شوي تشخيص ۶۰ فيصده يو ډول دی، خو خلکو په افغاني ډاکټرانو خپل اعتماد له لاسه ورکړی دی) ته په اشارې سره وويل، چې تر ټولو مهمه داده، چې مسلکي ډاکټران بايد ټولنې ته وړاندې شي، تر څو د خپلې ټولنې باور ترلاسه کړي، نوموړي زياته کړه، چې طبي پرسونل او په ځانګړي ډول ډاکټران بايد د ماديت په ځای خدمت خپل هدف او ترجيح وګڼي او طبابت ته د يو سپېڅلي مسلك په توګه وګوري نه د پيسو ترلاسه کولو سرچينه، ښاغلي راشد طبي مسلك او د مسلك لپاره نړيوالې تعريفونه وړاندې او هغه ارزښتونه چې ددې مسلك سره تړلي دي، تشريح کړل.

د ايما پر راتلونکي ستراتيژيك پلان د ايما نوي رئيس د اعصابو د جراحۍ متخصص ښاغلی ډاکټر احمد عبيد مجددي خپله وينا وړاندې کړه، او زياته يې کړه، چې ايما غواړي، چې د ښوونيزو او تحقيقي لارو څخه په راتلونکي کې د خپل ټولنې ته خدمت وکړي، پر ډاکټرانو د خلکو اعتماد لوړ، په پوهنتونونو او ښوونيزو مؤسسو کې د لوړو او معياري ښوونو وړاندې کول، طبي څېړنې، له ډاکټرانو او مريضانو څخه د دفاع او حيثيت د لوړتيا او داسې نور هغه پلانونه دي چې ايما غواړي په راتلونکي وخت کې يې عملي کړي.

د پروګرام بله ويناواله آغلې غلې ډاکتره کريمه وه، چې د خپلې وينا په ترڅ کې يې ټول ډاکټران دې ته وهڅول، چې د خپل مسلك له لارې خلك نېکې روېې ته وهڅوي او زياته يې کړه، چې ډاکټر په ډېرې اسانۍ سره کولی شي، خلك په ديني روحيه وروزي، نوموړي زياته کړه، چې د خپل کار او معالجې پر مهال مېرمنې د اسلامي احکامو عملي کولو ته هڅوي او دخپلو نسخو له لارې يې ټولنې ته ديني اخلاق رسوي.

په پای کې يو شمېر هغو ډاکټرانو ته چې په مختلفو برخو کې يې د هېواد په داخل او بهر کې تخصص کړی و، ستاينليکونه او هغو شرکتونو ته چې ياد کنفرانس يې تمويل کړی و لوح تقديرونه ورکړی شول.